

om over den afkoop van Venetië te spreken. De regstreekse afkoop beledigt de waardigheid van Oostenrijk; is het anders niet, zegt de heer Brundillart, dan is alles gemakkelijk te schikken: „de vrijwillige afstand, gedaan in naam van de groote Europeesche „belangen, ontgaat dit verwijt.” Oostenrijk moet dus afstaan. Maar wanneer de afstand heeft plaats gehad, zal de kwestie der schadeloosstelling geregeld worden door scheidsregters en onder den waarborg van Europa geplaatst worden. Door middel van deze comédie blijft de eer van Oostenrijk ongerept; bovendien de eer komt niet te pas bij staathoudkundige berekeningen. Men wil altijd maar niets anders zien dan eene kwestie van eer in den tegenstand van Oostenrijk, men zou er toch ook eene kwestie van belang en van magt in kunnen vinden en men zou moeten bewijzen dat Oostenrijk, wanneer het voor de revolutie wijkt, inderdaad eene dienst zou bewijzen aan den Europeeschen vrede. Dat heeft men tot nog toe niet gedaan. Maar wij krijgen de oplossing van den heer Grandguillot en geven daarom de hoop niet op.”

PARIS 27 december. — Bij Keizerlijk besluit van 22 dezer is de heer Alfred Blanche tot Staatsraad in gewone dienst benoemd, ter vervanging van den heer Delacour, die zijnen rang als gevolmachtigd Minister der eerste klasse herneemt en tot Staatsraad in gewone dienst benoemd is. De heer Mercier Lacombe, directeur-generaal der burgerlijke dienst in Algerië, is benoemd tot Staatsraad in gewone dienst, zonder tot eene bijzondere afdeling te behoreen.

— De Moniteur deelt nu de dépêche van den baron Gros, den 7 november uit Peking afgezonden en de hoofdinhoud waarvan reeds vroeger is medegedeeld, in haar geheel mede. Daaruit blijkt, behalve het bereids per telegraaf bekende, dat de Chinese Regering magtigd tot de landverhuizing der Koelies gegeven heeft, en dat de kerken en kerkhoven, die vroeger aan de Christenen in het gehele Keizerrijk toebehoorden, hun door de tusschenkomst van den Franschen gezant teruggegeven worden. Bereids was de Katholieke hoofdkerk te Peking door Prins Kung den baron Gros overgegeven, met bijvoeging hoe de Prins wel wist dat daar vroeger eene andere, nu verwoeste kerk was, maar dat de grond en aanhoorigheden daarvan den Gezant insgelijks overgeleverd zouden worden, die ook paspoorten aan zendingen afgegeven had. Het ijzeren kruis was op den top van eerstgenoemde kerk hersteld en deze met het plechtig *Domine salvum fac Imperatorem* aan de dienst hergeven. Als bijzondere schadevergoeding voor den aanslag van 18 september had baron Gros de som van 1,500,000 francs ontvangen. Hij besluit zijne dépêche dus: „Alles gaat wonderlijk wel en wettigt de hoop dat deze goede uitkomst duurzaam zijn zal. Ik zal Peking denkelijk binnen twee of drie dagen verlaten, om naar Tien-tsin weder te keeren en met lord Elgin te overleggen wat ons verder te doen over blijft.”

DUITSCHLAND

ELBERFELDT 26 december. — De beruchte misdadiger Brinkhoff, die, naar men zeide, naar Amerika was gevlucht, bevindt zich nog altijd in zijne geboorteplaats Alpen, en daarentegen schijnt, hoe vreemd het ook klinkt, zijn vervolger zich uit de voeten te hebben gemaakt. Zekere B., voormalig commissaris van politie te Barmen, die, wegens mishandeling van gevangenen, uit die betrekking was ontslagen, werd echter, daar hij een stoutmoedige kerel was, door den directeur van politie te Elberfeld nog steeds in dienst gehouden, en daar hij zeer dierst op de dieven losging, stond hij ook bij de ingezetenen gunstig bekend. Toen nu Brinkhoff te Alpen niet kon ontdekt worden, bood B. zich aan, om hem te vangen. Nadat hij van de politie reeds een ruim reisgeld had ontvangen, deed hij de ronde bij alle welbehoevende ingezetenen, maakte hun met het doel der reis bekend, en liet zich van allen nogmaals het reisgeld voorschieten. Sedert is hij verdwenen, en hoogst waarschijnlijk was hij het, die naar Amerika gevlucht is.

WEENEN 26 december. — Over het algemeen heeft de circulaire van den heer von Schmerling hier een zeer goeden indruk gemaakt, want al is het dat daarin nog te veel onzekerheid heerscht om er zich een juist denkbeeld uit te vormen hoe de gezamenlijke Oostenrijksche Monarchie volgens zijn plan zamengesteld zou worden, de overtuiging dat in die circulaire een eerlijk man spreekt, van wien men de ondervinding heeft dat hij voor eene zaak waarvan hij in gemoede overtuigd is met kracht en zelfverloochening instaat, vult de gapingen in het officieel stuk aan en geeft gegrondde hoop dat de eerlijke wil bestaat om de zwaarigheden te boven te komen die een meer stellig programma voor het oogenblik nog in den weg staan. Hoewel enkele dagbladen zich niet voldaan betoonen, is ook in de provincien de uitwerking dier circulaire over het algemeen gunstig. Hier en daar, onder anderen te Laibach en Troppau, zijn zelfs aanstalten tot illumination gemaakt.

— De Ost Deutsche Post zegt: „Ter beurs maakte gisteren het bericht een diepen indruk dat de op 1 januarij vervallende interesten der Nationale leening niet in zilver, maar in banknoten met een opgeld van 40 per cent betaald zullen worden. Ons echter heeft zulks weinig verrast; naardien de stand der agio zich sedert geruimen tijd rondom het getal 40 beweegt, zijn wij niet ver van de ergste dagen der beursmoteringen gedurende den oorlogstijd van 1859 verwijderd en verwachten wij niets anders dan dat hetgeen toen met de interesten der Nationale leening plaats greep zich ook nu herhalen zou. Naar men verneemt zal niet, zoo als in 1859, het gemiddelde der koersen van de drie laatste maanden, maar het gemiddelde van den stand der agio der afgelopen maand berekend worden, zoodat de coupon van 1 januarij met 140 zal worden betaald. Hoe hoog zal de koers der aprilcoupons zijn? De op 1 januarij vervallen coupons in zilver bedragen ongeveer 7½ miljoen. Indien het beheer der finantien, in weerwil van alle inspanning, niet in staat is die in klinkend metaal te voldoen, hoe zal het dan de betalingen in Venetië in zilvergeld bestrijden? Het gerucht dat van nieuwejaar af de Oostenrijksche banknoten in het Venetiaansche gedwongen koers hebben zullen komt ons zeer gegrond voor.”

Per Telegraaf.

PARIS 27 December. — De Patrie zegt hoe de algemeene stemming der gemoederen in Italië doet vooruitzien dat de partij van Garibaldi de meerderheid bij de op handen zijnde verkiezingen erlangen zal. Het blad zegt verder hoe uit ontvangen mededeelingen schijnt te blijken dat graaf Cavour, althans voorloopig, het bewind verlaten zal.

De zaak dertourniquets voor de beurs is nu bevestigd blijven behouden.

PARIS 28 December. — De Moniteur deelt de afkondiging van het verdrag met de Chinezen mede, alsmede eene dépêche van den heer Gros, bevattende bijzonderheden nopens de

plegtigheden, welke bij het sluiten daarvan hebben plaats gehad.

De Constitutionnel bevat een artikel van den heer Boniface, waarin deze zegt gemagtigd te zijn om voor ongetrouwd te verklaren het bericht van den Times, volgens hetwelk de Raad van Ministers beraadslaagd heeft over een ontwerp, om de gevolgen, voortvloeiende uit eene regterlijke actie, buiten effect te kunnen stellen.

Tweede dépêche.

Er zijn 120,620 obligatien in de Turksche leening genomen. De inschrijving is verlengd.

Te Gaëta duurt het bombardement voort; het vuur wordt beantwoord.

Volgens tijdingen uit China blijven de verbonden vloeten in de Golf van Peiho en zal Takou worden bezet totdat aan het verdrag geheele uitvoering gegeven is.

MARSEILLE 27 December.

Men berigt uit Konstantinopel van den 19, dat de benoeming van Tefik-Pacha, tot minister van finantien, met algemeen welgevallen was vernomen. Van zijne bekwaamheid is gebleken bij de finantiële Europeesche commissie. — De afschaffing van het verpachten der tienden, het consolideren der openbare schuld en de beraadslaging over de herziening van het tollarief zijn aanhangig.

De Porte handhaaft thans, na de Sardinische schepen teruggegeven te hebben, het recht om de schepen te visiteren, die verdacht worden oorlogs-contrabande in te houden. — Het wisselen van levendige nota's over die kwestie duurt voort.

De Oostersche Herald kondigt de ontvangst der eerste fondsen van de leening aan. Hetzelfde dagblad vordert eene verlenging der bezetting van Syrië, in het belang zoowel van Protestanten als van Katholieken.

BERLIJN 27 December.

Uit Weenen wordt aan de Kreuzzeitung geschreven dat de Keizer van Oostenrijk zijne sanctie reeds verleend heeft aan de besluiten der Conferentie van Gran, en dat de bijeenroeping van den Hongaarschen Landdag in februarij is bepaald.

BERLIJN 28 December.

Volgens berichten uit Kanagawa van 22 oktober, scheen het tot- of handelsverdrag met Japan niet tot stand te zullen komen. De Pruisische Gezant zou daar tot het einde van januarij blijven. — Het verblijf van de schooner Frauenlob was onbekend.

WEENEN 28 December.

De Wiener Zeitung bevat twee Keizerlijke verordeningen, bij de eerste waarvan wordt bepaald dat gedurende de tegenwoordige buitengewone omstandigheden de Oostenrijksche banknoten in Venetië een gedwongen koers zullen hebben, terwijl de tweede inhoudt dat de betaling der interesten van de nationale leening in papier zal plaats vinden.

Er zullen voorstellen worden gedaan nopens de administratieve indeeling van Zevenbergen en het bezetten der administratieve en geregelijke betrekkingen der Czechische en Saksische streken.

De Wanderer deelt een telegram uit Pesth van gisteren mede, inhoudende dat de algemeene vergadering der stad besloten heeft bij den hofkanselier op de vrijstelling van Tekeli aan te dringen of althans te bewerken dat hij voor eene Hongaarsche regtbank te regt sta.

TURIJN 27 December.

Koning Victor Emmanuel moet heden morgen Napels verlaten hebben. De Perseveranza deelt uit goede bron mede, dat de echtgenoot van Koning Frans II Gaëta verlaten heeft.

LONDEN 28 December.

KOLONIALE WARREN stl. — METALEN. Straits Tin 130½ a 130½. IJzer 50½. — TALK in loco 60½. — OLIE. Raap- 42. Patent- 44.6 a 45. Lijn- 29.3. — BOTAN. Friessche 116. — GRANEN hooger.

De Cell is van de Kaap de Goede Hoop gearriveerd met tijdingen van 21 november.

LIVERPOOL 28 December.

KATOEN. Heden werden 12,000 b. tot 4 a 4 d. hogere prijzen verk. Deze week werden 72,300 b. verk., waarvan 20,200 op speculatie en 6100 voor uitvoer. Ingevoerd werden 47,600 b. Voorraad op heden 538,600 b.

BERLIJN 28 December.

ROGGE, loco 50½, Dec./Jan. 50½, Voorjaar 50½. — RAAPOLIE, loco 11½, Dec./Jan. 11½, Voorjaar 11½. — HAMBURG 28 December.

OLIE. Dec./Jan. 25½, Voorjaar 26½.

MADRID 27 December.

Spanje 1½ pc. 43.20; dito binnenl. 3 pc. 51.25.

PARIS 28 December.

Frankrijk 3 pc. 67.75; dito 4½ pc. 96.80; Cred. Mob. 740. Spanje 1½ pc. 41½; dito 3 pc. 49½.

LONDEN 28 December.

De 3 pc. Geconsolideerden 92½. Rusland 4½ pc. 95½. Spanje Buitenl. 3 pc. 51½. Mexico 3 pc. 21½. Peru 4½ pc. 79½. Grenada Uitgest. 15½.

FRANKFORT 28 December.

Oostenr. Metalliek 5 pc. 40½; dito Nation. 5 pc. 48. — WEENEN 28 December.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 62.80; dito Nationale 5 pc. 74.50. Wissel Londen f 144.

ANTWERPEN 28 December.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 42½; dito Nationale 5 pc. 49.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 28 December.

Bij de aanbieding van een grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw met briljanten aan den heer J. J. Rochussen, heeft Zijne Majesteit hem tevens den navolgenden brief doen toekomen:

„Het is met leedwezen dat Ik voldaan heb aan uw zoo stellig aan Mij gedaan verzoek om ontslag uit de betrekking van Minister van Kolonien, waartoe, nu bijna drie jaren geleden, Mijn vertrouwen u riep.

„Dat vrouwen was gegrond op de vele belangrijke diensten door u in zoo verschillende betrekkingen aan den Lande bewezen. Aan dat vertrouwen is op nieuw door u volkomen beantwoord door waarheidszin, onverflaauwen ijver en gehechtheid aan Mijn persoon.

„Ik wil berusten in de redenen die u bewogen hebben om uwe uittreding uit het Kabinet te verzoeken, hoewel Ik die verwijdering betreurt. Vroegere diensten deden u reeds den titel van Minister van Staat en de hoogste klasse Mijner ridderorden voor burgerlijke verdiensten verwerven; verheffing in den adelstand, door Mij aangeboden, werd door u niet verlangd. Ik wensch echter u bij uw aftreden een openbaar blijk van Mijne bijzondere genegenheid te schenken, door u nog met dezen een met briljanten omzet grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw aan te bieden.

„s Gravenhage den 24sten December-1860.

„WILLEM.”

Heden heeft de Eerste Kamer voortgezet de discussien over de Staatsbegroting voor 1861.

Over het Vde hoofdstuk (Departement van Binnenlandsche Zaken) voerden het woord de heeren van Beeck Vollenhoven, Cremers, Borsel van Hogelanden, Rhenen van Rhenshuizen, Michiels van Kessenich

van Eysinga, van Rijkevorsel, Schimmelpenninck van der Oije, van Meeuwen, Fransen van de Putte, van Roijen, van Nispen van Pannerden, Pallandt van Neerhijnen, de Vos van Steenwijk en Sasse van Yssel.

Bij deze discussien kwamen bovenal ter sprake: de noodzakelijkheid tot het indienen van afzonderlijke wetsontwerpen voor spoorwegen en andere werken van openbaar nut; de noodzakelijkheid tot indiening der wetten op de geeneeskundige Staatsregeling; tot indiening der wetten op het middelbaar en hooger onderwijs; de kwestien van het verleen van subsidien voor de zeevisserijen; het vraagstuk der spoorwegen; dat van de Ommelanden kas; de werking der armenwet, voor zoo veel betreft het domicilie van onderstand en het restitutiestelsel; de overbrugging over de Maas ter verbinding per spoor van Rotterdam met Dordrecht; de noodzakelijkheid eener wet op de schutterijen; de verbouwing van het Binnenhof, enz.

Het hoofdonderwerp der beschouwingen was vrij natuurlijk de spoorwegen. Voor zoo veel de leden, die het woord voerden, daaromtrent hunne meening te kennen gaven, stonden de volgende stellingen op den voorgrond. Men wilde aan de Regering wel de gevraagde 10 miljoen toestaan, doch onder voorwaarde dat in het volgende jaar eene behoorlijke begroting voor de spoorweg-uitgaven zou worden aangeboden; men wilde vooral omtrent deze zaak voortaan eene afzonderlijke begroting, ten einde het oordeel der Eerste Kamer daarover geheel los te maken van haar oordeel over het Vde hoofdstuk; en men wilde eindelijk aan de Regering de noodige vrijheid van handelen laten in de uitvoering der spoorwegwet, wat aangaat de rigting der lijnen tusschen de bij de spoorwegwet aangewezen hoofdpunten in, maar men verlangde dat omtrent die rigting de Gedeputeerde Staten en de gemeentebesturen vooraf zouden worden gehoord.

Na al de opgegeven sprekers was de heer Hartsen aan het woord, doch wegens het vergevorderde uur werd de verdere beraadslaging verdaagd tot heden avond ten half acht ure.

De Eerste Kamer heeft in deze avondzitting in de eerste plaats de behandeling ten einde gebragt van het Vde hoofdstuk der Staatsbegroting en dat hoofdstuk, nadat de Minister van Binnenlandsche Zaken de verschillende sprekers had beantwoord, aangenomen met 33 stemmen tegen 1, die van den heer van Nispen.

Vervolgens heeft de Kamer nog de hoofdstukken VI, VII, VIII, IX A en IX B met algemeene stemmen aangenomen.

[Plaatsgebrek belet ons thans een meer uitvoerig verslag der beide zittingen van heden mede te deelen. Wij zullen dat in ons volgend N.º opnemen.]

Bij de heden ten Raadhuize alhier gehouden openbare aanbesteding, is de levering van papier, pennen en andersz. schrijfbehoeften voor het Gemeentebestuur over het jaar 1861 aangenomen als volgt: door J. Th. de Brouwer voor f 114.35; door J. W. van Leenhoff & Zoon voor f 596.64, en door A. D. Lutomirski voor f 737.

Ten gevolge van de in groote hoeveelheid gevallen sneeuw en de ingevallen vorst, komen de posten nog zeer ongeregeld aan. Tot op dit oogenblik hebben wij onze Engelsche en Fransche brieven en dagbladen van gisteren middag nog niet ontvangen.

De thermometer van Fahrenheit teekende hier heden morgen ten 9 ure 25 graden, des middags ten 12 ure 29 graden, des avonds ten 8 ure 24 graden, te middernacht 25 graden en ten 3 ure na middernacht 26 graden.

Gezien het Koninklijk besluit van den 29 sept. 1841, n.º 68 (Staatsblad n.º 38), krachtens hetwelk de jaarlijksche algemeene rekening, aantoonende de hoegrootheid der koloniale remises in goederen en geld, en het gebruik van de remises gemaakt, alvorens aan Z. M. ter goedkeuring te worden aangeboden, moet worden onderzocht door eene Staatscommissie, voorgezeten door het tijdelijk hoofd van het Departement van Kolonien; willende overgaan tot het samenstellen der Staatscommissie tot het onderzoeken der rekeningen over 1859, heeft Z. M. tot leden der voormelde commissie benoemd de heeren: F. van der Oudermeulen en jhr. F. A. M. A. van Andringa de Kempener, leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal; jhr. mr. R. J. Schimmelpenninck en mr. A. F. X. Luyben, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; mr. M. Wiardi Beckman en mr. C. H. B. Boot, leden van den Raad van State; H. L. Fievez en J. J. Pfister, leden van de Algemeene Rekenkamer.

De commissie zal als secretaris worden bijgestaan door den heer mr. J. Loudon, fungerend secretaris-generaal bij het Departement van Kolonien.

Bij Koninklijke besluiten is de benoeming van J. Schummelkotte, burgemeester van Gieten, tot secret. dier gemeente, met Zr. Ms. goedkeuring bekrachtigd; — is benoemd tot optv. der dir. bel. en acc. te Bierum, de heer L. Radjiks Ellens, thans optv. derzelfde middelen te Ried; — zijn verplaatst de volgende control. der dir. bel., in- en uitg. regt. en acc., als: naar Amsterdam (dir. bel.), de heer F. A. des Tombe, thans te Zalt-Bommel; naar Rotterdam, de heer A. Collard, thans te Delft; naar Schiedam, de heer J. Goossens, thans te Bath.

Het Staatsblad n.º 81 bevat de wet van 25 dezer, tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld. — N.º 82 de wet van 25 dezer, houdende wijziging van hoofdstuk IX B der Staatsbegroting voor 1859. — En N.º 83 de wet van 25 dezer, houdende regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfondsen voor burgerlijke ambtenaren over het jaar 1861.

Met den 1 januarij aanstaande wordt op de Rijks telegraafkantoren te Haarlem en Nijmegen de gewone dagdienst ingevoerd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan de Commissarissen des Konings in de verschillende provincien het voornemen der Regering kenbaar gemaakt, om maatregelen te nemen tot het zooveel doenlijk beperken van den te zwaren arbeid van kinderen in fabrieken. Het blijkt in andere Landen, dat zoodanige arbeid een noodlottigen invloed uitoefent, zoowel op de lichamelijke als op de zedelijke en verstandelijke ontwikkeling der kinderen; zij worden daardoor verhinderd om onderwijs te ontvangen, worden ruw en onzedelijk en planten dit weder op hun eigen kroost over. Z. Exc. verlangt mitadien vóór 1 mei 1861 inlichtingen op de vragen, hoevele en welke fabrieken of werkplaatsen in elk gewest bestaan, waarin de arbeid geheel of gedeeltelijk wordt verricht door kinderen en aankomende jongens en meisjes, wier gezamenlijk aantal voor elke fabriek dat van 10 overstreeft; hoeveel mannen en vrouwen boven 18 jaren, hoeveel jongens en meisjes van 14 tot 18 en hoeveel kinderen beneden 14 jaren daarin arbeiden; hoeveel uren zij werken en wat het arbeidsloon bedraagt; op hoeveel inrigtingen mannen en jongens afgescheiden van vrouwen en meisjes werken en bij hoeveel fabrieken gelegenheid bestaat om de kinderen ter school te zenden, en welk gebruik daarvan gemaakt wordt. (U. C.)

De Staats-Courant deelt heden avond het navolgende mede omtrent den toestand van het ijs op de rivieren:

KEULEN 28 december. — Drijfsijs.

ARNHEM 27 december. — Het drijfsijs aanmerkelijk vermeerderd. Overtocht in het veer met schuiten. Te Vreeswijk de Lek voor drie vierde gedeelten overdekt met drijfsijs. Waterhoogte 's morgens ten 8 ure 2.30 el onder A. p.

WESTERVOORT 27 december. — Weinig drijfsijs. Te Katervoor, 26 december, de rivier voor de helft met drijfsijs. De groote overtocht gestremd. Waterhoogte 's morgens ten 8 ure 0.76 el onder A. p.

MAASTRICHT 26 december. — Drijfsijs. Te Grave de rivier voor drie vierden met drijfsijs bedekt.

BRILLE 26 december. — Geheel den dag de rivier genoegezaam over een derde gedeelte met drijfsijs overdekt.

Aangenomen: het beroep naar de Hervormde gemeente te Goes door ds. J. Drost, pred. te Rhenen.

DORDRECHT 27 december. — De communicatie te water is thans geheel gestremd. Ook de stoombooten der Belgische spoorweg-maatschappij hebben gisteren de vaart gestaakt, zoodat van heden morgen af goederen en passagiers per as naar Willemsdorp en Rotterdam zijn verzonden. De rivier vertoont bij eb veel ijs.

's GRAVENHAGE 28 december. — In de zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden van heden zijn de heeren mrs. F. S. K. J. van Randwijk en E. A. C. N. Wittert als advocaten bij dat hoogste regterlijk collegie beëdigd.

— In de terechtzitting van den Hoogen Raad van heden zijn door den heer adv.-generaal Gregory zeer uitgewerkte conclusiën uitgebragt, in de belangrijke zaak van den burgemeester van Leeuwarden tegen voogden van het St. Anthony Gasthuis aldaar. In dit rechtsgeding is namens de voogden de niet onvankelijkheid der cassatie beweerd, op grond dat te dien aanzien geen vooraangaand regtskundig onderzoek, volgens art. 199 der gemeentewet, was ingesteld, noch aan Gedep. Staten medegedeeld, en zelfs het gemeentebestuur geen besluit had genomen tot de cassatie, door den burgemeester ingesteld. Tegen het arrest van het Hof zijn namens den burgem. zes cassatiemiddelen door den heer adv. de Pinto aangevoerd, en door de heeren adv. Faber van Riemsdijk en Delprat bestreden. De adv.-generaal, bulde toebren- gende aan de zorgvuldigheid van het arrest door het Prov. Gerechtshof in Friesland gewezen, heeft geconcludeerd tot verwerping van de niet-onvankelijkheid, doch tevens van de zes middelen. Hoofdzakelijk gold het de vraag, of de regterlijke magt, volgens art. 72 der armenwet, eerst bevoegd wordt over de aldaar vermelde geschillen kennis te nemen, wanneer zij niet vooraf door de administratieve magt zijn afgedaan, of in hoeverre op het St. Anthony's Gasthuis art. 2 a der armenwet toepasselijk is.

De uitspraak is bepaald op 8 februarij e. k.

— Het Prov. Gerechtshof in Zuidholland heeft bij arrest van heden N. S., branderaknecht te Schiedam, wegens diefstal bij nacht in een bewoond huis, onder aanneming van verzachtende omstandigheden veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van een jaar, insgelijks wegens diefstal hem opgelegd.

AMSTERDAM 28 december. — Na eene geheime beraadslaging van drie uren, heeft de Gemeenteraad gisteren avond met 18 tegen 12 stemmen, op voorstel des heeren Wolterbeek, besloten: 1º, de inschrijvingen (ad f. 5,727,600), voor de leening van 18 miljoen, tot aflossing der 5 pct. staatsrenten te behouden en de nog in omloop zijnde losrenten van 1845 niet aan te nemen; 2º, van het besluit tot die aflossing niet terug te komen, en 3º, Burgemeester en Wethouders op te dragen aan den Raad een daartoe strekkend nader voorstel te doen. — Ook heeft de Raad besloten zich nogmaals tot de Tweede Kamer te wenden om het belang aan te toonen dat Amsterdam bij de doorgraving van Holland op zijn smalst heeft.

— Het Provinciaal Gerechtshof van Noordholland heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van G. Boomsma; beschuldigd van poging tot moord. Het Hof heeft den beschuldigde vrijgesproken wat betreft de beschuldiging van poging tot moord, doch veroordeeld tot eene cellulaire gevangenisstraf voor den tijd 8 maanden ter zake van mishandeling.

MIDDELBURG 27 december. — Men verneemt dat de heer dr. A. A. Fokker alhier dezer dagen is benoemd tot corresponderend lid van de société impériale académique te Cherbourg.

HEUSDEN 27 december. — De heer G. M. Sigmund te Werkendam is als minste inschrijver aannemer geworden van het maken van een verdedigingswerk achter de Doeversche sluis, voor de som van f 20,900, terwijl de heer J. van de Griendt te 's Bosch aannemer is geworden van het maken van een verdedigingswerk op den straatweg gelegen, van hier naar Elshout voor de som van f 17,600, zijnde beide aanbestedingen door den Minister van Oorlog toegewezen.

ZALT-BOMMEL 26 december. — Ten gevolge van het veelvuldig drijfsijs is de ijzerpont voor deze stad weggenomen.

ARNHEM 27 december. — Sedert eenigen tijd heeft men zich druk onledig gehouden met den opbouw van het invalideenhuis op Bronbeek. Dit gebouw, hetwelk eene vrij aanzienlijke lengte bepaalt, is thans uirwendig bijna geheel voltooid. Het ligt in de onmiddellijke nabijheid en wel achter het vroegere luthof van Z. M. den Koning, hetwelk denkelijk voor eene kommandantswoning zal worden bestemd; het is echter jammer dat het nieuwe gesticht, dat een grootsech gebouw uitmaakt, aan de zijde van den Velperweg gedeeltelijk door die laatste woning bedekt wordt.

ZUTPHEN 27 december. — Gisteren en heden is hier veel drijfsijs gepasseerd, en heden namiddag ten 4 ure heeft het ijs zich bij de hulp-schipbrug vastgezet. De communicatie over de rivier heeft geregeld plaats.

ZWOLLE 27 december. — Dezer dagen is door Burgemeester en Wethouders dezer stad aanbesteed: het opnemen en herleggen van 12,000 vierkante ellen keijzenstraat. Dat werk is aangenomen door en gegund aan J. H. Poorthuis, te Oldenzaal, voor f 18.75 per 100 vierkante ellen.

DEVENTER 26 december. — De schipbrug alhier is afgenomen wegens het drijfsijs.

HARLINGEN 26 december. — Tot tweeden docent in de nieuwe talen aan de inrigting voor middelbaar onderwijs alhier is benoemd de heer Drost van Sloten.

GRONINGEN 26 december. — Naar men verneemt heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken aan het stedelijk gymnasium alhier in de plaats van den heer Riedel, die zijn ontslag gevraagd heeft, tot conrector benoemd den heer A. H. G. P. van den Es, praecceptor aan het gymnasium te Leeuwarden, en tot tweeden praecceptor den heer J. W. A. Rensen, derde praecceptor aan het gymnasium alhier.

Benige liefhebbers van het arron geven in bedenking, of het Park en deszelfs omstreken niet een veel aangename en geschikt terrein aanbieden om vrij en ongestoord te arron, dan de Singels en Schiekaden, alwaar niet alleen een druk verkeer is, maar de weg veeltijds verspild is door voor de huizen stilstaande Rijtuigen, of door aldaar liggende steenhoopen en ledige melkvaaten.

Zij vermeenen dat en voor de liefhebbers en voor de toeschouwers het Park beter gelegen is, terwijl vereniging van krachten de baan spoedig plat en glad zal maken. **

22, 22 $\frac{1}{16}$, 22 $\frac{1}{16}$; dito Oude, 5 pc., 40 $\frac{1}{8}$, 40 $\frac{1}{4}$, 40 $\frac{1}{2}$;
dito Nationale, 5 pc., 46 $\frac{1}{4}$, 46 $\frac{3}{8}$, 46 $\frac{1}{2}$. Venezuela,
Obligatiën, 3 pc., 18 $\frac{1}{4}$.

Te Rotterdam.

BATAVIA en SOERABAJA, het Nederl. snelzeilend gekoperd Fregatschip Hugo Grofius, kapit. J. Bergman, hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuypers, van Dam & Smeers.

BATAVIA en SOERABAJA, mede voor Passagiers, het Nederl. gekoperd Barkschip Commissaris des Konings van der Heim, kapit. J. van Zanten. Adres bij Kuypers, van Dam & Smeers en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA, het Nederl. Barkschip Fortuna, kapit. M. de Ligny. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuypers, van Dam & Smeers.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAJA, mede voor Passagiers, het Nederl. gekoperd Barkschip S. van Heel, kapit. D. H. Dietz. Adres bij Kuypers, van Dam & Smeers en Hudig & Blokhuyzen.

BALTIMORE, het Amerik. Fregatschip Edward Everett, kapit. F. A. Gunby. Adres bij Wambersie & Zoon.

BOSTON, het Nederlandsch Schoenerschip Johanna Bartha, kapitein R. F. Fenenga. Adres ten kantore van Wambersie & Zoon.

BOSTON, het Nederl. Schoenerschip Saramacca, kapit. K. G. de Vries. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

DUBLIN, het Nederl. Kofschip Zwerver, kapitein B. B. Höster, om spoedig te vertrekken. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

GIBRALTAR, het Nederl. Schip Dankbaarheid, kapitein M. van den Berg. Adres bij Seeuwen & Co.

GUERNSEY en JERSEY, Eng. Schoener Admiral Windham, kapit. Cha. Allcock. Adres bij Hudig & Pieters.

JERSEY en GUERNSEY, Eng. Schoener Seahird, kapit. C. Nuttall. Adres bij Hudig & Pieters.

JERSEY, het Engelsch Kotterschip Marco, kapit. Fr. Richardson. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

LISSABON en MALTA, het Nederl. Schip Wilhelmina, kapit. A. Koster. Adres bij Seeuwen & Co.

MALTA, het Nederl. Schip Pomona, kapitein C. van der Sloot. Adres bij Seeuwen & Co.

MONTEVIDEO en BUENOS-AYRES, het extra snelzeilend nieuw gezinkt Nederl. Brijkschip Anna Catharina, kapit. R. Jansen. Adres bij Kuypers, van Dam & Smeers.

MONTEVIDEO en BUENOS-AYROS, het gekoperd Noordsch Brijkschip Orvarodd, kapit. E. Due; vertrekt 15 Januarij e. k. Adres bij Kuypers, van Dam & Smeers.

NEW-YORK, het Hanoversch Barkschip Wursata, kapit. Becker. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Kalamazoo, kapit. W. Taylor. Adres bij Wambersie & Zoon.

SOERABAJA (direct), het Nederl. gekoperd Barkschip Eersteling, kapit. E. de Zeeuw Bagchus Wz. Adres ten kantore van de Bevrachters 't Hoën, Hudig & Co. en de Cargadoors Hudig & Pieters; Visser & van der Sande en J. A. Nieuwkamp & Co., te Rotterdam, en te Dordrecht bij de Cargadoors Visser & van der Sande en D. van Wageningen.

Beursberigten.

ROTTERDAM 28 December.				
		l. k.	h. k.	gebl. k.
Portugal.. Obl. 1856/7/9. 3	pCt.	43½	43%	43½
Rusland.. Spoorw. Aand. 5	"	200	201	"
Oostenr.. Obl. in Metal. 5	"	40¼	40%	40%
" d' N. te Amst.	"	62	"	"
" dito Nationale 5	"	46½	47½	46½
" Ad. fl 250 1854	f	183	185	183

De handel bepaalde zich heden bijna uitsluitend tot Oostenrijksche fondsen, welke bij vernieuwing aanzienlijk in prijs teruggingen, voor de overige soorten was de stemming mede lusteloos.

Het Comité der Effecten-handelaren,
H. A. MARCELIS. Secretaris.

Laatste prijzen ten drie ure: Spanje, Certificaten Coupons, 5%, 51½. Portugal, Obligaten te Londen 1856/59. 3 pc. 43½. Oostenrijk. Metalliek. 2½ pc.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 28 December.
OVERLEDEN: C. B. Stomp, z., 2 j. — J. Brand, z., 1 j. — H. Dijkers, wed. D. van Vianen, 76 j. — H. van Akelljen, z., 1 d. — T. A. Gentrop, d., 1 j. — W. J. Versnel, d., 3 m. — A. van der Kley, z., 1 j. — J. J. Coelers, z., 3 m. — M. de Goede, d., 5 m. — E. Meermans, vrouw van A. Meermans, 33 j. — M. Meermans, vrouw van W. van Elst, 45 j. — G. Verheul, Meiswinger, vrouw van W. van Elst, 45 j. — J. F. W. z., 1 j. — A. M. Holsmit, d., 4 j. — J. F. W. Dunkhorst, man van J. Groeneveld, 57 j. — M. C. Waterreus, d., 2 m.
BEVALLEN: G. Slegt, geb. Bogaerts, d. — G. Blijenbergh, geb. Kok, d. — M. E. van Dijk, geb. Nagelpoel, z. — E. Engels, geb. de Wolf, d. — M. Mark, geb. Lutscher, z. — C. J. C. Martin, geb. Pijlmans, d. — T. Hekking, geb. Trim, d. — W. M. H. van den Ende, geb. Schoolwerth, z. — C. van Dorp, geb. Teerling, z. — S. Reygers, geb. Huysman Nummers, d. — J. Klaris, geb. Zeylmans, z. — A. P. Kraaivanger, geb. van Giersbergen, d. — H. W. Lobensteyn, geb. van den Bos, z. — C. S. P. Scheepers, geb. Neijens, d. — J. H. Buijsse, geb. Schuurman Schimmel, z.

ERKOOPING VAN AANDEELEN
 tschappijen van Assurantie enz.
 HET NOTARISHUIS: TE ROTTERDAM,
 Vrijdag 28 December 1860:

N.° 1. Een Aand. in de Algem. Zee- en Brandverz.-Maatsch., direct. Tromp en van Alphen. Om 10½ pct. verk.
N.° 2. Een Aand. in de Holl. Zee- en Brandverz.-Maatsch., dir. v. Oosterzee en v. Putten. Om 13½ pct. verk.
Na. 3 en 4. Twee Aand. in de Nederl. Assur.-Comp., direct. D. Vig Blokhuysen. N.° 3 om 16½ en n.° 4 om 17½ pct. verkocht.
Na. 5—7. Drie Aand. in de Rotterd. Assur.-Maatsch., direct. Vink en Trenté. Opgelouden.
N.° 8. Een Aand. in de Sociëteit ter Verz. tegen Zee- en Brandschade, direct. G. Obreen. Om 14½ pct. verk.
Na. 9 en 10. Twee Aand. in de Verz.-Maatsch. INDIA, direct. S. Dunlop. Ieder om 9½ pct. verkocht.
Na. 11 en 12. Twee Aand. in de Verzek.-Maatsch. MANCURUS, direct. van Oosterzee en Stronck. Opgel.
N.° 13. Een Aand. in de Assur.-Maatsch. de Hoof, direct. Baak en Mees. Om 15 pct. verkocht.
N.° 14. Een Aand. in de Brandverz.-Maatsch. FORTUNA, direct. Obreen en Bicker Caarten. Opgelouden.
N.° 15. Een Aand. in de Haagsche Assur.-Maatsch. voor Brand en Diefstal, c. s. Swaan c. s. Om 75 pct. verk.
N.° 16. Een Aand. in de Geld. Algem. Brandwaarb.-Maatsch.; direct. J. A. van Essen c. s. Opgelouden.

243ste Staats-Loterij.

5de Klasse, 7de Lijst.

Trekking op 28 December.
GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van f	1000: N.º	10027	10832	13251	19061
" " "	"	19787	19896		
" " "	400: "	1258	3371	12876	13248
" " "	"	15239			
" " "	200: "	6296	10072	17780	
" " "	100: "	1820	2493	2901	5124
" " "	"	9054	9735	15198	15744

Prijzen van f 20:

79	2673	4330	6851	8939	12158	14741	17434
109	2693	4341	6892	8971	12316	14848	17493
163	2761	4355	6938	9007	12362	14860	17629
189	2821	4451	6984	9192	12554	14941	17719
221	2844	4486	7008	9278	12671	14979	17890
262	2945	4706	7033	9358	12691	15020	17929
280	2956	4810	7086	9394	12846	15159	18046
287	2987	4813	7174	9608	12921	15270	18066
456	3038	4957	7186	9616	13055	15346	18119
510	3244	5034	7284	9706	13171	15347	18339
588	3288	5076	7303	9745	13211	15372	18432
707	3326	5155	7456	9756	13278	15445	18437
788	3328	5200	7480	10081	13283	15526	18554
828	3372	5260	7486	10151	13309	15684	18585
877	3391	5328	7673	10301	13447	15727	18668
965	3434	5358	7704	10487	13517	15807	18756
1109	3507	5389	7795	10654	13547	15862	18936
1294	3570	5406	7827	10662	13584	15892	18965
1304	3768	5500	7905	10721	13699	15968	18992
1599	3785	5534	8035	10723	13831	16054	19040
1837	3789	5642	8041	10760	13850	16212	19043
1874	3861	5674	8072	10773	13925	16242	19133
1936	3900	5675	8158	10828	13993	16389	19230
2129	3907	5692	8287	10955	14054	16391	19262
2163	3930	5721	8344	10987	14152	16721	19303
2249	4005	5839	8438	10995	14164	16790	19304
2293	4026	5944	8453	11172	14239	16835	19510
2375	4039	6049	8477	11506	14311	16903	19523
2383	4053	6238	8525	11560	14361	16982	19597
2413	4102	6260	8595	11603	14366	17170	19610
2479	4128	6305	8620	11698	14576	17193	19717
2490	4148	6620	8792	11834	14660	17203	19718
2504	4153	6600	8885	12117	14690	17351	19738
2529	4158	6890	8934	12144	14718	17423	19872
2658	4171	6836					

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (O) Aang. 27 dec. *Arnold Böniger*,
Hassagen, Hellevoet
Vertrrokken.
Robertus Hendrikus,
Mulder, Batavia
Cheribon, Coers, dito
Delft, v. Geelkerken, d.^o
Alcor, v. Oppen, dito
Honor, Hodge, Newc.
Dawn, Bower, dito
Arva, Jones, dito
Mercator, v. d. Woude,
Hellevoetsluis
Hellevoet Vertr.
28 dec. *Lord Raglan* (st.),
Newcastle
(O.N.O.—N.O., weinig ijs)
Brielle (O.N.O.) Aang.
28 dec. *Fijenaard* (st.),
Londen
Aurora (st.), dito
Enchantress (st.), Hull
De Maas vol ijs.
Texel (N.O.) Vertr.
28 dec. *Ida*, de Boer,
Konstantinopel
Wilhelmina Petronella,
Schöffens, Triest
Sirius, Doewes, Livorno
Constantia Maria,
de Jong, Newcastle
Vlissingen Aangek.
24 dec. *Hendrika*, Vos,
Dantzig
—o—
Overland-Mail.
Batavia Aangekomen
27 oct. *Boerdina Elisabeth*,
Tönjes, Samarang
(vertr. 1 nov. n. Nederl.)
28 *Pantalón*, Nepperus,
Tagal
(vertr. 1 nov. n. Rott.
en pass. 2 Anjer)
Almonde, Surie, Singap.
(vertr. 3 nov. n. Soerab.)
Anna, Bok, K. G. Sound
(vertr. 4 nov. n. Cherib.)
Jan van Brakel,
de Roever, Amst.
Johanna Maria, Dam,
Samarang
(vertr. 1 nov. n. Nederl.)
29 *Joachim Christian*,
Holm, Liverpool
Maria Charlotta,
Schmidt, Passaróean
(vertr. 31 n. Engeland
en pass. 2 nov. Anjer)
Zwaan, v. Hemert,
Samarang
(vertr. 31 n. Amst. en
pass. 3 nov. Anjer)

Kreije, Singapore
Tollens, v. Rossen, Cheribon
(vertrok 14 n. Nederl.)
10 Cornelia Hendrika, Jaski, Amsterdam
Davo, Wijtenhorst, Amoy
11 Admiraal Tromp, van Tubergen, Amst.
Minister Pakud, Kievyt, Singapore
Pigeon (Eng.), dito
Maria Magdalena, Willenbrink, Rott.
Odilia Margaretha, Martini v. Geffen, dito
Burgem. v. Middellburg, Hoek, Onrust
12 Trio (Zweed.), Kaap de Goede Hoop
Valparaiso, Zwaneveld, Amsterdam
13 Walcheren, v. d. Heyde, Singapore
Vertrokken.
28 oct. Landbouw, Kleyenberg, Soerabaja
Malvina Vidal, Kessels, Macassar
29 Jacob Roggeveen, Vos v. Marken, Amst.
(passeerde 30 Anjer)
Doelwijk, van de Putte, Soerabaja
30 Harriet Black, Kokos-E.
Jacoba & Christina, Jaski, Nederland
(passeerde 2 nov. Anjer)
Zeelandia, Blaskhert, d.^o Willem Kr. der Ned., Zetteler, Soerabaja
Amsterdam, Wiegink, d.^o Syren, Jones, Singapore
31 Cornelis Houtman, Rومان, Soerabaja
Wilhelmine & Elise, Priebee, dito
Theodora Mechteld, Boelhhouwer, Amst.
(passeerde 2 nov. Anjer)
Senior, Swart, Padang
1 nov. Johann Lange, Lamke, Rotterdam
(passeerde 2 Anjer)
Hindostan, Bendixen, Hamburg
(passeerde 2 Anjer)
Louise, Meijer, Soerab.
Cygnat, Moses, Amerika
Laura & Adèle, von Noël, Tagal
3 Henriette, v. Loenen, Amsterdam
Norseman, Ulrick, China
4 Johanna & Geertruida, Flenz, Soerabaja
6 Besoekie, Rusman, Samar.
Maria, v. Wulven, Cherib.
8 Canoe, Baerens, Hamburg
9 Electra, Wegman, Nederl.
Richard Thornton, Sinclair, Londen
(passeerde 11 Anjer)
Prinses Amelie, Groeneveld, Nederland
het Goede Vertrouwen, Kraan, Soerabaja
Ulysses, Möllinger, dito
17 Jacobus, v. Loon, Samar.
12 Zwerver, Prantzen, Padang
13 Osnr, Matern, Nederl.
Ortelus, Groote, Soerab.
Anjer Gepasseerde
23 oct. Johanna Maria Christina, Gorter, Passarocean n. Amst.
24 Otto, Rotgans, Batavia n. Nederl.
Noah, Wiselk, d.^o n. d.
30 Nederwaard, Kwakkelstein, Cardiff n. Singapore
11 nov. Jan v. Schaffelaar, Verbeek, Sunderl. n. d.
H. Liduina, van Brink, Japan n. Londen
Samarang Aangek.
23 oct. Cornelis Smit, Weidenaar, Pekalong
(vertr. 8 nov. n. Nederl.)
25 Walvisch, Schut, Tagal
(vertr. 8 nov. n. Nederl.)
30 Maria Anna, v. Monno, Cheribon
1 nov. Constantia, Overgaauw, Batavi
3 Jedo, v. d. Hoeven, Cheribon
Westkapelle, Cruq, Batavi
4 Catharina Maria, Schuchard, dito
Anna & Helena, Don, d.
6 Zeenymph, Graadt van Roggen, Cheribon
7 Vooruit, Kool, Batavi
Soerabaja Aangek.
19 oct. Stad Gouda, des Ruelles, Australi
Billiton, Ganswijk, Sydney
Joan Melchior Kemper, Salm, Amst.
20 Esther, Osborne, Batavi
v. d. Heydt, Neumann, d.
23 Agidia & Pauline, Itz, Batavi
27 Gezina, Burggraaf, d.
Acadia, Greefkes, dito
31 Louisa Kr. v. Zuwend, v. d. Londen, dito
Frans (Hamb.), Kaap de Goede Hoop

Jeannette & Cornelia,
Verhoeven, Passar.
1 nov. *Philomela*, Ellms,
Boston
2 *Argus*, Smit, Batavia
3 *Alyone*, Grey, Australië
Nieuwland, Pot, Batavia
(vertrok 6 n. Probolingo)
5 *Susanne*, Voeck, dito
Antonia Petronella,
Voorendijk, Samarang
7 *Orester*, Gay, Australië
Vertrokken.
3 *Salatiga*, Biesthorst,
Bezoekie
5 *Hendrik-Ido-Ambacht*,
Bijl, Nederland
Indramayoe Aangek.
27 oct. *Johanna Wagner*,
Wuerst, Batavia
Cheribon Aangek.
23 oct. *Eugenie*, Bargman,
Batavia
2 nov. *Landbouw*, Kleynen-
berg, dito
6 A. N. *Césard*, Lebozec,
Samarang
Tagal Aangekomen
25 oct. *Pauline Constance*
Eleon., Pijbes, Batavia
27 *Wilhelmina*, v. Dale,
Cheribon
2 nov. *Jacqueline & Elise*,
Krukkenberg, Batavia
Passarocean Aangek.
17 oct. *Kortenaar*, Glazener,
Soerabaija
21 *Voerwaarts*, Kerckstra, d.^o
24 *Sumatra*, Grivel, Batavia
26 *Stad Middelburg*,
Ouwehand, Soerabaija
1 nov. *Joan*, Laseur, dito
Maria Elise, v.d. Putte, d.^o
Vertrokken.
23 oct. *Wilhelmina*, Blek-
kingh, Nederland
25 *Bredereode*, Kruijmel, d.^o
Pekalongan Aang.
22 oct. *Hendrika*, van
Aalburg, Batavia
Bezoekie Aangek.
20 oct. *Patriarch Samhiri*,
Lion, Soerabaija
(vertr. 30 n. Passarocean)
30 van *Oldenbarneveld*,
Torley Duwel, dito
Probolingo Aangek.
16 oct. *Amiciita*, Gaaff,
Soerabaija
(vertr. 30 n. Nederl.)
29 *Hebe*, Kiehl, dito
Banjoewangie Aang.
21 oct. *Honigby*, v. d. Valk,
Cardiff
(vertr. 22 n. Manilla)
29 D. T. *Visser*, v. d.

Linden, Passarocean
(vertr. 1 nov. n. Rott.)
1 nov. *Bredereode*,
Kruijmel, dito
Vertrokken.
15 oct. *Amerika*, Zeeman,
Pangoo
17 *Zeemeew*, Kayzer,
Patjitara
Padang Aangekomen
2 oct. *Johanna Elizabeth*,
van Hien, Sibogah
(vertr. 5 n. Batavia)
7 *Anna Maria Wilhelmina*,
Sontag Winkler, Amst.
11 *Revely*, Plumer,
Poelo Pinang
(vertr. 14 n. New-York)
Vertrokken.
30 sept. *Julie*, Brem, Rott.
6 oct. *Mary & Hillegonda*,
Bouman, dito
Macassar Aangek.
17 oct. *Tjiliwong*, Nielsen,
Hamburg
Hever, Rode, dito
Hong Kong Vertr.
31 oct. *Argonaut*, Carst,
Batavi
13 nov. *Antonia Geertruida*,
de Boer, Havann
14 *Rato*, v. d. Burg, Batavi
Marinus Willem,
van Duyn, dito
—o—
St. Helena Aangek.
10 nov. *Julie Claire*, van
Oosterloo, Batavi
Susan, le Gros, Walv. Bas
(beiden vertr. n. Amst.)
11 *Ablassernwaard*, von
Lindern, Batavi
(vertr. 12 n. Rott.)
Hollandia, Wap, di
(vertr. 14 n. Amst.)
12 *Ijssel*, Maarschalk, di
(vertr. n. Amst.)
Gepasseerd.
1 *Abel Tasman*, Rijken,
Batavia n. Ro
6 *Nova Zembla*, Hordijk
dito n. di
10 *Batavia*, Borchers,
dito n. Am
14 *Hercules*, Siedenburgh,
dito n. d
Monte-Video Aang.
8 nov. *Atalante*, Kolk,
Fernambu
New-York Aang.
11 dec. *Charles*, Deike,
Rotterdam
Twilight, Gates, d
Adjuster, Rickmers, d
Genoa Vertrokken
22 dec. *Zuidaren*, Drent
Antwerp

Palermo Aangekomen
14 dec. *Vrede*, v. Rijn, Newc.
Gibraltar Aangek.
17 dec. *Verwisseling*, Buis,
Vlaardingen
Oceaan, v. Duffelen, dito
19 *Mina*, Hoogewerff, dito
Cadix Aangekomen
20 dec. *Westerkwartier*,
Dijk, Sunderland
Oporto Aangekomen
18 dec. *Geertuida Jacoba*,
Bontekoe, Amst.
Beperance, Hazewinkel,
Sunderland
Santander Vertr.
21 dec. *Hazard*, Ketelaar,
Goole
St. Nazaire Vertr.
25 dec. *Pioneer* (st.), Rott.
Mavre Aangekomen
25 dec. *Ary Soheffer* (st.),
Rotterdam
Belfast Aangekomen
24 dec. *de Maas*, Schabelling,
Dordrecht
Queenstown Aang.
24 dec. *Queen of the South*,
Blair, Iquique
Liverpool Aangek.
24 dec. *Annechina*, Jonker,
Hamburg
Bristol Aangekomen
25 dec. *Balmoral* (s), Rott.
Londen Aangek.
26 dec. *Vriendschap*, v. d.
Veen, Venetië
Geziena, Pinksterboer,
Helsingborg
In lading.
Diana, Fijn, Cadix
Shields Aangek.
25 dec. *de Tijd*, Steekama,
Harlingen
Vertrokken.
Alida, Dik, Malaga
Alma, Bowbyes, Zierikzee
Adriana Francisca,
v. Eyk, Vlissingen
Newcastle Uitgekl.
25 dec. *Stad Zierikzee*,
Klein, Soerabaja
Onderneming, Mooi,
Bremerhaven
Gothenburg Aangek.
24 dec. *Julie*, Lange, Holl.

Frederiksvaern Binnengehoopen.
17 dec. *Frederika*, Dahm,
Amst. n. Drammen
2 *August*, Nielson,
dito n. Christiania
Arendal Binneng.
11 dec. *Henriette*, Wever,
Dantzig n. Christiania
13 *Johanna Elisabeth*,
Zwaal, Randoesund
n. Lausvig

—o—
Rotterdam 28 dec.
Het Ned. schip *Louis*, k.
J. P. Hessels, v. Newcastle
naar Singapore, is in de
Macleesfield Straat geble-
ven. Kapit. Hessels schrijft
in dato Muntok 16 nov., dit
ongeluk aan zijne corres-
pondenten te Singapore,
met verzoek de aan hem
of aan de equipage geadres-
seerde brieven naar Batavia
te zenden, waaruit blijkt
dat de bemanning gereed is.
Amsterdam 28 dec.
Het stoomschip *Rubbens*,
den 25 dezer van hier naar
Hull vertrokken, is den
27 dito, wegens het ijs, in
het Ooster-Dok terugge-
komen.

—o—
Gepraaid:
26 oct., op 34° ZB. en
25° OL., *Loevesteyn*, C.
Vonck, v. Batavia n. Rott.
1 nov., op 36° ZB. en
1° OL., *Eeverhard* (Bre-
mer bark), van Batavia n.
Bremen.

—o—
Rotterdam Uitgek.
27 dec. *Ealing Grove*,
Jones, Londe
Rivierberigt.
Rotterdam Hoo-
water 29 dec.: 1ste getij
4 ure 21 min.; 2de ge-
4 ure 45 min.
Arnhem. Waterhoogte
27 dec. 1.45 el.
Keulen. Rijnhoogte
27 dec. 6 v. 8 d. Rijnl.

Cargalijsten.
Rotterdam.
BATAVIA en SOERABAJA, Pauline, B. J. Post.
212 k. Koperen Duiten, 1961 blokk. Tin, N. H. M.
3410 b. Tabak, 1502 kranj. Suiker, 122 z. Gom Elastic
Gebr. Nottebohm; 2420 en 1390 boss. Bindrotting, Ord
Amsterdam.
NANTES, Rembrandt (st.) — 50 last Boekweit, I
van Dauren.

De Geïllustreerde
ALMANAK
 VOOR
 1881,
 onder Redactie van
Mr. W. VAN DE POLL.
 200 pag. druks.
 Prijs 60 Cents.

KOLONIEN.

(Per Overland-Mail.)

BATAVIA 14 November.

Aan het algemeen overzigt van het Bataviaasch Handelsblad wordt het volgende ontleend:

„De laatste veertien dagen hebben niets opgeleverd dat bijzondere vermelding waardig is.

„Het besluit van den Gouverneur-Generaal, waardoor de reis- en transportkosten bij verplaatsing van ambtenaren, ook wanneer die gepaard gaat met verhuizing van bezoldiging, ten laste van den Lande zullen komen, wekte de algemeene tevredenheid. Met verhuizing verplaatst te worden was vroeger in vele gevallen een ramp voor den vader van een talrijk gezin.

„Daartegen zijn vele ambtenaren ontevreden over de vermeend geringe tractement aan de commissarissen secretarie bij uitsluiting ten deel gevallen. Er schijnt voor die bevoorrading dan ook geen voldoende reden te bestaan; de arbeid is zeker niet moeilijker dan bij een der departementen. Men had beter gedaan de karige belooning van alle ambtenaren te verhoogen, dan door een halve liberaliteit aanleiding te geven tot ijverzucht.

„Den 27 dezer zal door Z. Exc. den Gouverneur-Generaal de eerste steen gelegd worden van een nieuw gebouw dat voor het gymnasium *Willem III* zal worden opgericht.

„De west-moesson is met volle bevestiging ingevallen; het regent zonder ophouden. En daar wij tegenwoordig van publieke amusements bijna geheel verstoken zijn, heeft het leven te Batavia weinig opwekkends — ook dit strekke tot verschooning voor de schraalheid van ons overzigt.”

Het volgende is een uittreksel uit het voorkomende in de Javasche Courant van 3 dezer, nopens de krijgsvieringen in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo:

„De waarschijnlijke aanleiding tot de laatste, hernieuwde en algemeene vijandelijke beweging in genoemd gewest schijnt gezocht te moeten worden in de afkondiging der proclamatie van den 11 juni jl., waarbij het Banjermasinsche Rijk werd in bezit genomen, en alzoo bij de opstandelingen de laatste hoop vervloog, dat eindelijk nog aan hunnen wensch zoude zijn toegegeven om Hidajat als Sultan daarvan te erkennen.

De hoofden des opstands, hierbij ondersteund door priesters, welke bij deze bestuursverandering toch veel van hunnen invloed en rijkdom moesten verliezen, schijnen zich toen al dadelijk te hebben voorgenomen om al hunne strijdkrachten te vereenigen en hunnen invloed op de bevolking tot vermeandering van dezen te gebruiken, om ons eenen beslissenden slag toe te brengen. Dat men daartoe eerst in augustus jl. overging, is te verklaren, vermits er tijd noodig was tot die vereeniging, vooral nu de noodige bevelen daartoe door vertrouwde zendingen aan de overal verspreide benden moesten worden gezonden en ook omdat de maanden augustus en september (de Mohammedaansche Shaffer en Moeloed) door de hadjis als voor dien oorlog gelukkig werden aanbevolen.

Het plan van schijnbaar te zijn, om door ernstige bedreiging van het noordelijke gedeelte van het gewest (Tabalang en Amoenhay) onze troepen uit het zuiden, daartoe te lokken, en daarna, door een geleidelijken aanval op onze zuidelijke posten, in de lijktijdigen aanval op onze zuidelijke posten, in de Tanah Laut en Martapoera, ons met éénen slag uit die streken te verdrijven, en alzoo onze andere troepen aan de Riam Kiwa af te snijden en te vermeesteren. Te gelijktijdig moesten wij door kleinere benden in de omstreken van Amawang en Allel worden bezig gehouden.

Dit wel bedachte plan des vijands is echter geheel mislukt, gedeeltelijk door gebrek aan volkomen overeenstemming in de uitvoering der overeengekomen handeling, doch voornamelijk door de goed berekende en met spoed uitgevoerde maatregelen van onze zijde en de goede houding onzer troepen, zoodat de groote magt, waarmede Antasari Karau, Pakoe en Dajoe bedreigde, door de kolonne onder den majoor C. F. Koch reeds verjaagd en uit elkander gedreven was, vóór dat de vijand in het zuiden gereed was om iets belangrijks te ondernemen, terwijl toen hij daartoe overging en Martapoera aanviel, deze aanval glansrijk werd afgeslagen en zijne aldaar verzamelde magt spoedig uit elkander stootte.

Even als vroeger plaats had, loste zich de vijandelijke magt dien ten gevolge ook thans weder op in verspreide benden van 30 tot 300 man, zoodat de gecombineerde aanval des vijands wederom in eenen postenoorlog ontlaarde, die in bijna alle deelen des Lands gedurende de maand september hardnekkig gevoerd werd, ook thans nog voortduurt en den volhardenden moed en ijver onzer officieren en soldaten wederom op een zware doch tot heden glansrijk doorgestane, schoon hier en daar te duur betaalde, proef stelt.

Voornamelijk waren de vijandelijke benden nu genesteld in de omstreken van Moengoe Thajoe en Amawang, in de bergachtige streken aan de Riam Kanan en Kiwa en in het zuidelijk gedeelte der Tanah Laut; terwijl eene meer beduidende magt, zamengesteld uit de verschillende deelen der sedert vluchtende benden en aanwervingen uit Alley en de bewoners ten noorden en oosten van Amoenhay, zich bij Batoe mandie, 1½ dagmarsch ten noorden van Barabesie, in eene groote versterking had zamengetrokken.

Afdeeling Martapoera.

De late luitenant C. J. G. Hamming en de 2de luit. H. W. C. Potthast verdreven eenige vijanden. De 1ste luitenant V. L. Renter deed een vruchteloos aanval op eene versterking te Tambrangan en werd daarbij gewond.

Op eene bekomen versterking onder den 1sten luit. P. M. Ockerse, die evenzeer gewond werd, werd die sterkte genomen.

Riam Kanan.

De pangeran Koesomo Ningrat en zijn zoon Goest Dosla werden gevangen genomen.

Riam Kiwa.

Eenige vijanden beletten den korporaal Voigtlander een convooi vivres naar Boleh te vervoeren en waren naderhand niet meer te vinden.

Tanah Laut.

De vijanden deden een vruchteloos aanval op

onze versterking te Ratoe Tongko. De Vorst van Pegattan heeft zich met 500 man Boeginesche hulp-troepen bij ons aangesloten.

Amandit.

De 2de luitenant A. de Blaauw nam eene sterkte te Goenong Madang, doch moest die weder verlaten. Den volgende dag vond hij haar op nieuw bezet, en bestormde haar tweemaal vruchteloos, waarbij hij gewond werd. De kapitein J. Koch, van Amawang ter hulpe gekomen, bereikte geen beter resultaat, en sneuvelde door een vijandelijk kogel, terwijl de luitenant T. M. Verspijk zwaar gewond werd. De majoor C. A. Schuack, met versterking toegerukt, bestormde de sterkte mede vruchteloos, waarbij de luit. Hamming sneuvelde en de kapitein W. B. Groos gewond werd. Den volgende dag werd de benting door den vijand ontruimd en door de onzen geslecht.

Amoenhay.

Bij de inhechtenisneming van zekeren hadji Abdulla werd de luitenant van Emden omgebracht. De kapitein H. W. van Oijen nam eenige vijandelijke versterkingen. Een sterkte te Batoe Mandi werd door den kapitein B. H. Rhode genomen.

Op 22 oktober zou ter hoofdplaats Bandjermasin de executie plaats vinden van de door den krijgerraad te velde veroordeelde munitien, schuldig aan den aanval op schans van Thuyll en Bandjermasin op 26 augustus jl. Drie pembukkels zullen gehangen, terwijl 27, na de straf van 40 rietslagen te hebben ondergaan, tot dwangarbeid veroordeeld naar Batavia zullen opgezonden worden.

Aan een particulier schrijven van Banjermassing ontleent het Bataviaasch Handelsblad de volgende mededeelingen, zonder in alle opzichten voor hare juistheid in te staan:

„..... Van harte hopen wij dat er aan dit noodeloos bloed vergieten spoedig een einde moge gemaakt worden. Noodeloos, durven wij beweren; want zoo lang er met geene voldoende magt krachtigdadig wordt gehandeld, zal die ellende geen spoedig einde vinden, waardoor zoo vele menschenlevens het slagtoffer worden van list en verraad van een fanatieken vijand op uitgestrekt en ontoegankelijk terrein.

„Hij is onuitputtelijk in zijne vindingen om op gruwelijke wijze zijne slagtoffers meester te worden, zoodat het nachtelijk oprukken ten eenenmale ondoenlijk wordt, doordien hij op door bosschen gaande voetpaden door middel van rotting de buigzaamste en krachtigste boomen naar den grond buigt, waaraan een gespannen strik bevestigd is, terwijl wie er ongelukkig den voet opzet met kracht naar boven wordt geslingerd, hetgeen meestal de schromelijkste gevolgen na zich sleept. Overigens bestaan er nog meer soortgelijke moorddadige middelen: tusschen dergelijke boomen gaande bespeurt men niets wat den doorgang zou kunnen beletten, doch plotseling door de aursaking van een verborgen rotting, die in een bedekte gleuf met den beganen grond gelijk gespannen en met de boomen in verbinding staat, schieten aan weerskanten twee scherpe van bamboe vervaardigde pijlen den weg in en treffen dengenen doodelijk die daar een doortogt meende te vinden.

„Ook wat aangaat de bevriende kampongs, aan deze kan men weinig of geen vertrouwen meer schenken. Van daar komen zij eenige aanbiedingen doen, verkoopen ons een kip, en morgen halen zij die met woeker terug. Het gebeurde dat een Europeesch sergeant naar een naastbijgelegen bevriende kampong ging om een klappernoot te vragen, ten einde zijne dorst te stillen; daar komende gaf men die, waarvoor hij bereid was nog eenige betaling te geven, hetgeen men weigerde aan te nemen, maar met het vooruitzicht om een voordeelrijke ruil te kunnen sluiten, want naauwelijks had hij den klapper aan zijn mond gebracht of een klewangslag van achter toegebragt doof hem het hoofd voor de voeten leggen. Zijne dorst is nu voor altoos gestild, de moordenaars nemen het hoofd van dien ongelukkige in triomf mede en de vroeger zoo bevriende kampong is in verzet.

„Bij al dit boven aangehaalde komt nog een zeer ongunstig verschijnsel; het dagelijks deserteren van Boeginesche troepen naar den vijand, en dat niet met achterlating van wapens en ammunitie. Wie weet hoe menigeen van ons door hunne juist mikkende wapens getroffen wordt; het wordt dan ook meer dan tijd dat ons Europeesche troepen, en vooral ook Afrikanen worden toegezonden, om een einde aan dien onzekeren en dreovigen toestand te maken, waarvan de uitkomst tot nog toe niet zeer gelukkig voor ons geweest is.”

— Bij het bericht omtrent de verleende gratie van de doodstraf aan eenige militairen, is ten onregte medegedeeld, dat die gratie ook aan den belhamel der te Djocjocarta ontdekte zamenzwering was geschonken. Zijn daartoe strekkend verzoek is in tegendeel van de hand gewezen en het tegen hem gewezen vonnis zal te Djocjocarta worden ten uitvoer gelegd.

— Gedurende de maand september 1860 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van f 856,736.70. De ontvangst over de negen eerste maanden van 1860 bedraagt f 7,544,242.29; hieronder is echter begrepen aan fictieve regten op Gouvernem.-producten f 1,163,269.23, aan terugbetaalde regten f 88,431.24, zoodat de zuivere ontvangst f 6,292,541.82½ beloopt. Gedurende de negen eerste maanden van 1860 is meer ontvangen dan over diezelfde tijd in 1859 f 1,216,393.79 en in 1859 f 729,301.71.

— Per stoomboot Palembang, kapit. Kramer, zijn den 30 ll. door het postkantoor alhier verzonden: Per overlandmail via Marseille 6107 stuks, via Trieste 1263, via Southampton 372; naar Singapore 1084, Banka 145, Palembang 130, Billiton 42 en Riouw 168; totaal 9311 stuks.

— Op den 6den is ter reede van Batavia aangekomen het stoomschip Batavia, gezagvoerder G. A. Nije, aanbrengende de Europeesche mail, loopende tot 26 september jl.

— Sedert de laatste opgave zijn bij het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen benoemd: tot besturende leden: de heeren jhr. Mr. H. C. van der Wijck, mr. T. H. der Kinderen en mr. J. A. van der Chijs. Tot honorair lid: dr. P. Bleeker. Tot gewone leden: de heeren Aquasi Boachi, C. Baumgarten, P. Beets, N. P. van den Berg, dr. A. Bernstein, W. van Berkel Bik, A. J. P. H. D. Bosch, C. J. Bosch, G. L. Brocx, J. F. G. Brumund, H. D. Canne, J. G. Coorengel, A. R. J. Cramerus, J. H. de Senerpont Domis, L. A. Gallé, mr. C. G. van Harenarpel, K. F. Holle, W. A. Jellinghaus, H. Klein van de Poll, J. C. de Kock van Leeuwen, P. Landberg jr., J. van Lennep, G. P. J. Lichte, J. J. Meder, J. J. Modderman, J. T. Nieuwenhuizen, jhr. mr. O. E. van Nispen, mr. F. Th. Pahud, J. H. K. Phitzinger, F. H. W. van Ranzow, mr. H. Rochussen, L. A. Saportas, H. A. Steyn Parvé, J. A. L. Steyn Parvé, N. Trakranen, J. Vijelaar, C. de Waal, R. Wijnen, J. P. Zoetelief. Tot secretaris: de heer E. Netscher.

— In de op 3 oktober jl. gehouden bestuursvergadering van de Natuurkundige Vereeniging in Neder-

landsch Indië zijn benoemd tot leden de heeren S. Meijers, kapit. der inf. te Batavia, en A. Pruijs van der Hoeven, ambtenaar bij het binnenl. bestuur der resid. Palembang; in die op den 1 dezer gehouden tot lid, de heer mr. J. A. van der Chijs, ambtenaar ter algem. secret., en tot dirigerend lid P. F. Uhlenbeck te Batavia.

— In de bestuursvergadering der Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid op den 12 dezer jl., zijn benoemd tot gewone leden: de heeren G. Suermont, mr. B. D. Bosscher, F. Bogaard en R. R. Nauta te Batavia, H. van Ketwich te Tjadjoeer en J. A. W. van Ophuysen te Benkoelen, en tot corresponderende leden: L. W. D. Monod de Froideville te Pekalongan en J. Noordendorp te Amsterdam.

SOERABAJA 29 oktober. — Heden morgen had alhier de voltrekking plaats van het doodvonnis, waartoe de flanker Stoffels, van het 13de bataillon infanterie, verwezen was.

PADANG 26 oktober. — Omtrent het regenachtig weder gedurende deze gansche maand kan worden vermeld dat, in den nacht van den 16 op den 17 dezer, de niet zeer breede rivier te Priaman zoodanig zwol, dat zij daar overal buiten hare oevers trad en haar water met zulk een geweldigen aandrang zeewaarts stuwde, dat het de pas voltooid steenen brug, die uit drie bogen bestond, in hare grondslagen ondermijnde en geheel en al verwoestte, waardoor het vervoer per as strandwaarts tijdelijk gestremd is. Volgens geloofwaardige geruchten moet daar de banjer zoo hoog zijn gestegen dat het nog al hoog gelegen stoomkuis daarvan niet vrij bleef.

— Met het stoomschip Koningin der Nederlanden werden alhier wederom 56 militairen aangebragt.

Onder de passagiers van dat stoomschip bevond zich een ontslagen Regent van Poerwakarto met gevolg. Deze persoon heeft zijn intrek in het Hotel de Sumatra genomen, alwaar van wege het bestuur kamers voor hem en gevolg waren besteld.

BANJOEMAS. — Sedert den 12 oktober jl. hebben de regens bijna aanhoudend voortgeduurd. In den nacht van den 12den op den 13den hadden op meest alle plaatsen in de benedenlanden zware overstromingen plaats. In en om de hoofdnegorij Banjoemas werden vele wegen overstromd, en drong het water in de kampongs en zelfs in enkele woningen van Europeanen. In het district Soekaradja (regentschap Banjoemas) hadden de drie dessa's Kaliborg, Lewiliang en Kali Entji veel door de overstroming te lijden. In niet minder dan 169 huizen drong het water, op sommige plaatsen ter hoogte van vier voet, gelukkig echter zonder belangrijke schade aan te richten. De groote weg in het district Adiredjo (regentschap Tjilatjap) werd door het buiten hare oevers treden van de rivier Serajo weder onder water gezet. Den 10 oktober, des morgens ongeveer ten zes ure, is de dessa Telaga, in het district Batoer, regentschap Bandjar Negara, door eene aardstorting geheel verwoest, bij welke gelegenheid 11 groote en 31 kleinere huizen werden vernield, doch geen menschen zijn omgekomen. Buitendien hadden er in de regentschappen Banjoemas en Poerwokerto talrijke aardstortingen plaats, waardoor op sommige punten de wegen versperd werden. Vele kleine bruggen, dammen en waterleidingen werden beschadigd. Het te veld staande gewas heeft weinig geleden. Als een gevolg van deze buitengewone weersgesteldheid zijn vier menschenlevens te betreuren. Ofschoon nog dagelijks regens vielen, was het weder toch den 22 oktober veel bedaard.

MADIOEN. — In den hoogen ouderdom van ruim 100 jaren (101 volgens de Javaansche tijdrekening) is overleden de inlander Mohamad Besari, tot in 1854 hoofd van de vrijpriester-dessa Bandjarsari-koelon, district Oesteran, in welke betrekking hij toen door zijn zoon is opgevolgd. Hij maakte gedurende zijn leven twee malen de bedevaartreis naar Mekka, en was tot aan zijne laatste oogenblikken in het bezit van zijne verstandelijke vermogens. Alhoewel overigens gezond, miste hij in het laatste tiental jaren zijns levens het gebruik zijner beenen, door verzwakking en verlamming dier ledematen.

PATJITAN. — Door de alhier plaats gehad hebbende hooge bandjira is onder het vee eene ziekte ontstaan, aan welke in het district Lorok, onder dit gewest sorterende, zijn gestorven 369 buffels, 56 runderen, 17 paarden. De ziekte, waardoor dat vee is aangetast geworden, schijnt bekend te staan onder den naam van kaget en was slechts van korten duur. Het hierdoor aangetaste vee begon met hevige stuip trekkingen te krijgen en stierf weinige oogenblikken daarna. De oorzaak hiervan is de omstandigheid, dat dit vee, ten gevolge van langdurige droogte gebrek aan water hebbende gehad, nu, terwijl op het onverwachts aanhoudende hevige regens zijn ingevallen, zich aan het overmatig gebruik van water heeft overgegeven. Op de plaatsen in dit gewest, welke steeds van eene genoegzame hoeveelheid levend water zijn voorzien geweest, is de bedoelde ziekte niet waargenomen geworden.

RESIDENTIE TIMOR. — Een achttal Rottinezen van het Rijk van Della en gevestigd te Pritty, heeft in het Takapische (Groot Sonnebait) groote ongeregelde heden gepleegd. Zeven hunner maakten zich schuldig aan plundering en roof, terwijl de achtste de moeder van den otapaha van Tatuik doodschoot, terwijl zij met hare familie voor de deur zat. De laatstgenoemde misdadiger nam de vlugt naar Koepang, doch werd dadelijk opgevat. De zeven anderen zijn door den fetor van Takaij uitgeleverd, met te kennengave, dat hij over die handelingen geene vraag zoude nemen, omdat zij 's Gouvernements onderdanen zijn. De schuldigen zullen ten strengste gestraft worden, om der Timoresche bevolking te doen zien, dat haar door het bestuur voldoende gegeven wordt. Dergelijke gevallen zouden vroeger zeer zeker groote gevolgen na zich gesleept hebben. Men mag de thans betoonde kalme der hoofden van Takaij gerustelijk toeschrijven aan de voorkomende, waarmede zij, gedurende hun verblijf te Koepang, zijn behandeld geworden. Zulks is ook het geval met al de hoofden uit de binnenlanden, die te Koepang zijn geweest; zij geven van alle gebeurtenissen kennis aan den resident en vragen hem steeds raad. Nog nimmer heeft in de binnenlanden eene zoo langdurige ongestoorde rust geheerscht als tegenwoordig. Alle vechterijen onderling, waarbij meest altijd onschuldigen werden omgebracht, hebben geheel opgehouden; terwijl vele geschillen, zonder elken geweld aan te doen, worden bijgelegd.

MOLUKKEN. — Thans kunnen eenige meerdere bijzonderheden nopens de op de zuidkust van Ceram plaats gehad hebbende ongeregelde medegedeeld worden:

Op den 22 september werd een vijftigtal inlanders van Haria (Saparoea), die bezig waren met het aanleggen van een cacao tuin, aangevallen door de bevolking der negorijen Waisamoe en Kairatoe, (zuidkust van Ceram) in vereniging met Alfoeren, ten gevolge waarvan eenigen hunner werden vermoord of verwond; terwijl hunne op het strand liggende prauwen uitgeplunderd en de tijdelijke woningen en de werkloosden nabij de negorij Kairatoe van den heer van der Beek, alsmede eene groote hoeveelheid ter verzending gereed liggend hout, verbrand werden. Ook de inlandsche

schoolmeester te Waisamoe, benevens zijne vrouw en drie huisgenooten werden vermoord en van hunne hoofden beroofd. De opstandelingen schenen den oogenblik de negorij Kamarian te willen aanvalen, waarom de bevolking en de aldaar aanwezige zendingen vlugten.

Op het vernemen dezer tijdingen, ging de assistent-resident van Saparoea en Haroeke, vergezeld van de regenten van Porto en Oelath met een detachement, bestaande uit 47 schutters en 15 soldaten, den 23 september op reis; terwijl den volgende nacht van Amboina met Zr. Ms. stoomschip Vice-Admiraal Koopman naar Kairatoe vertrok eene versterking, bestaande uit 6 officieren en 125 man. Genoomde assistent-resident te Kamarian aangekomen, vond die negorij in groote onrust, daar de bevolking tot het Kakian verbond behoort. Hij liet in der haast eene soort van versperding maken, voor het geval de Alfoeren die plaats mochten aanvallen, waarop hij naar Kairatoe vertrok. Bij zijne aankomst aldaar in den ochtend van den 25 september werd er geene vlag gheschen en vertoonden zich overal langs het strand gewapende Alfoeren. Op de boodschap, die de assistent-resident naar den wal zond, om stoelen tot het debarkement gereed te maken, antwoordde de bevolking dat zij hem niet verkoos te ontvangen en dat hij naar Waisamoe kon doorzeilen. Evenzo weigerde de orang kaja van Kairatoe om aan boord der orembaai van den assistent-resident te komen. Eene poging om het detachement aan wal te brengen werd door de oproerigen, die een hevig vuur op de onzen richtten, belet; hoewel dat vuur van onze zijde werd beantwoord, was men toch genoodzaakt door den toenemenden zuid-oostenwind de prauwen zee te doen kiezen. Zr. Ms. stoomschip Vice-Admiraal Koopman was echter in de nabijheid en ankerde weldra bij Kairatoe, doch naauwelijks ten anker liggende, werd het met geweevuur van den wal bestookt, dat het evenwel door grof geschut spoedig tot zwijgen bragt. De troepen debarkeerden onmiddellijk, na afloop waarvan het stoomschip naar Amboina terugkeerde, ten einde, zoo noodig, versterking te kunnen overvoeren.

De bevolking van Kairatoe verbrandde daarop hare negorij en bestookte de troepen onophoudelijk met schoten uit de bosschen, welke Kairatoe van alle zijden omgeven.

Den 28sten september marcheerde de luit.-kolonel de Brabant naar Hatusua, welke negorij verlaten werd bevonden; aan het strand trof men eene bedekte houten verschaning aan. Vervolgens werd naar Waisamoe opgerukt, op welken togt echter niets bijzonders ontmoet werd. Ook daar waren de huizen grotendeels ledig, terwijl de niet vervoerbare goederen waren vernield. Acht lijken zonder hoofden en reeds tot ontbinding overgegaan, lagen hier en daar verspreid. Nadat deze negorij in de asch was gelegd, werd de terugtogt naar Hatusua aangenomen, alwaar eene kleine versterking is opgericht tot verblijf der troepen, in afwachting van berigt waar de opstandelingen zich ophouden. Van tijd tot tijd werden deze troepen verontrust.

Van de andere plaatsen op de Noord-, Oost- en Zuidkust van Ceram, zijn geene de minste onrustige tijdingen ontvangen.

Aangaande de oorzaken van boven bedoeld verzet laat zich nog niets met zekerheid zeggen. Vermoedelijk is het Kakian verbond, dat onverzoonlijken haat aan al wat daaraan vreemd is voorschrijft, de grootste drijfveer.

SIAM. — Zr. Ms. stoomschip Merapi is den 16 oktober jl. van een togt naar Siak te Riouw aangekomen. De berigten zoowel nopens den toestand van rust binnen Siak, als ten aanzien van den gezondheidstoestand, waarin de bezetting te Bangkok is en ter hoofdplaats verkeerden, zijn allezins gunstig. De werkzaamheden aan de nieuw daar te stellen versterking waren o. a. door zware regens eenigzins vertraagd. Op den 10 oktober werden aan boord van de Merapi onder een gepast ceremonieel aan eene commissie van door den Sultan tot dat einde met de gebruikelijke staatsie afgezondene Rijksgrootten eenige geschenken namens het Gouvernement overhandigd, welke plegtigheid een allezins gunstigen indruk heeft gemaakt. De Sultan betuigde schriftelijk zijne erkentelijkheid voor deze onderscheiding.

JAPAN. — Den 3 augustus heeft de Minister-Plenipontiaris van Portugal, Guimarraes, te Jedo een tractaat gesloten met het Japanesche Gouvernement, dat geheel gelijkluidend moet wezen aan de tractaten reeds door andere Staten met Japan aangegaan en binnen weinige dagen is tot stand gekomen.

Na te Kanagawa een Consul van Portugal aangesteld te hebben, heeft genoemde plenipontiaris op zijne terugreis naar Macao te Nagasaki tot Consul van Portugal benoemd den heer Evant, agent van het te Shanghai gevestigde huis Dent en Co. Te Nagasaki werd gedurende de maand augustus met ijver voortgewerkt aan het indijken van een terrein voor het vreemdenkwartier, welk kwartier vermoedelijk nog in dit jaar door de thans in Japanesche huizen en tempels verspreid wonende vreemdelingen zal kunnen betrokken worden. De Russen hebben te Nagasaki twee bijeengelegene tempels als hospitalen ingerigt, waarin ruim honderd zieken kunnen verpleegd worden. Voor die gebouwen wordt als huur aan het Japanesche gouvernement slechts 40 dollars betaald. Tusschen deze beide hospitalen zijn door Russische matrozen groentetuinen en wegen aangelegd. De aanbesteding van het bouwen van een hospitaal, voornamelijk voor Japaners bestemd, onder de leiding van dr. Pompe van Meerdervoort, heeft reeds plaats gehad. De Japanesche Regering was dien geneesheer zooveel mogelijk behulpzaam bij het door hem gegeven wordende onderwijs.

Herhaalde gevallen van brandstichting of poging daartoe kwamen zoowel in de stad, als in het vreemdenkwartier en op Desima voor. Twee Japanezers zijn deswege onthoofd.

De Nederlandsche Consul-Generaal heeft geprotesteerd tegen eene kennisgeving van den Gouverneur van Nagasaki, dat voortaan de Japanesche Regering de dollar slechts tegen den koers van den dag zoude aannemen. Dit heeft ten gevolge gehad, dat eenigen tijd daarna de Gouverneur van Nagasaki, in afwachting van nadere bevelen van Jedo, de dollar weder tegen den ouden koers bij de betaling van regten heeft doen aannemen.

De drukkerij van den heer van Siebold is in de maand augustus in werking gekomen en leverde zeer goede resultaten op. De heer van Siebold hield zich onledig met het uitgeven van opene brieven over Japan. Op de tegenover Desima gelegene zijde der baai van Nagasaki, waar de meeste Engelsen bij elkaar wonen, wordt door een zending geregeld elken zondag in de woning van een Engelschen koopman kerkgelouden.

De voortgang der krijgsoperatie in China werd met groote belangstelling door de Japanezers opgevolgd. Chinese couranten, waarin met veel ophoe gesproken werd van de bijeenbrachte magt, om de vermeete vreemdelingen geheel uit China te verdrijven, werden te Nagasaki gretig gelezen. De Gouverneur der plaats verzocht den Nederlandschen Consul-Generaal hem steeds onmiddellijk de tijdingen uit China

welke deze moet ontvangen, mede te deelen.

De door den oorlog veroorzaakte stilstand in den uitgebreiden handel van Nagasaki op China zal vermoedelijk van langen duur zijn. De scheepvaart was gedurende de maand augustus bijna uitsluitend dienstig aan den overvoer naar de Golf van Pichely van paarden, steenkolen enz. In die maand kwamen te Nagasaki aan 14 Engelsche, 2 Russische, 2 Nederlandsche en 1 Amerikaansch schip, terwijl van daar vertrokken 8 Engelsche, 2 Russische, 1 Nederlandsche en 3 Amerikaansche schepen.

Als passagiers zijn van Java naar Nederland vertrokken: Per Argo, kapitein van Tentem: de heer P. T. Couperus en 1 bediende. — Per Theodora Mechteld, kapitein Boelhouwer: G. H. Boelhouwer. — Per Jacoba & Christina, kapitein Jaski: de jonge heer Neuman.

Door Zijne Exc. den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Beoorderd: tot ingen. der 2de kl. H. van Ketwich, met bepaling dat hij werkzaam zal zijn onder de bevelen van den eerst aanwezigen ingen. in de res. Soerabaja, en verblijf houden ter hoofdpl. van dien naam; tot ingen. der 3de kl. R. C. van der Palm, met bepaling dat hij de Cheribon gevestigd en belast blijft met de functien van eerst aanwezigen ingenieur in de res. van dien naam.

Benoemd: tot lid van het college van boedelmeesteren te Batavia E. Frank; tot secret. der wees- en boedelk. te Samarang jhr. J. O. Rendorp; tot omgaanden register in de 5de afd. op Java mr. J. C. J. van der Schalk; tot lid in den raad van justitie te Samarang mr. A. J. W. Cornets de Groot; tot 2den commissies op het bureau voor den adrs. van de politie der stad en voorsteden van Batavia L. C. Heynis; tot 3den comm. ten burele van den resid. van Batavia E. G. Sersancie; tot ontv. der ink. en uitg. regten te Cheribon, W. Ritter; tot 2den commissies bij den ontv. der ink. en uitg. regten te Batavia, A. N. H. de Vogel; tot comm. -boekb. bij den ontv. der ink. en uitg. regten te Soerabaja Chs. W. Bogaardt; tot commissies op het res. -kant. te Poerwodjo (Bagelen) M. van Bronckhorst; tot control. der 3de kl., bij het binnenl. bestuur in de res. Palembang, R. P. van Hengelaar; tot commissies-betalemeester te Banda R. N. Rijkshoef; tot commissies bij de pakhuys-administr. te Banda F. J. Hoedt; tot advoc. en proc. bij den raad van justitie te Samarang mr. M. E. Andreas; bij de burgerl. openb. werken, tot chef der 5de waterstaatsafz., met aanwijzing van Padang tot standpl., J. M. Hageman; tot chef der 8ste waterst.-afz., met aanwijzing van Makassar tot standpl., M. J. Schram; bij het gymnasium Willem III te Batavia, tot corrector dr. J. Meuleman; tot praecceptor dr. L. W. G. de Roo; tot docent in de Fransche taal en letterkunde A. N. Clavier; tot docent in de Engelsche taal- en letterkunde G. Th. Geselschap; bij de directie der producten en civiele magazijnen, tot hoofdcommissies W. T. van Dinter; tot 1ste commissies C. A. van Dinter, J. van Slooten en F. W. H. van Straaten; tot 2de comm. J. L. Hanoet Gordon, J. C. J. Voigt en B. T. de Bruyn; tot 3de comm. F. G. C. Degent en L. W. J. Olivier.

Ontslagen: eerv., uit hunne betrekking, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, het lid van het college van boedelmeesteren te Batavia J. Munnich; de opzigt. der 2de kl. bij de burgerl. openb. werken W. C. H. L. C. von Winkelmann; uit zijne betrekking, de ambt. bij het binnenl. bestuur in het Gouvern. van Celebes en Onderhoorigheden J. W. Krüller; op hun verzoek, eerv., uit 's Lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de commissies-betalem. te Banda J. E. van Zuylen; de ingen. der 2de kl., chef in de 5de waterstaatsafz. te Padang, A. J. A. de Bosson; bij de sub-comm. van onderwijs te Buitenzorg, op zijn verzoek, eerv., het lid C. de Groot, onder dankbet. voor de als zoodanig door hem bewezen diensten, en in diens plaats benoemd J. Dekker; bij de sub-comm. van onderwijs te Pattie, voor de zaken te Japara, eerv., uit hoofde van vertrek, het lid H. J. Dagneaux, onder dankbet. voor de als zoodanig door hem bewezen diensten, en in diens plaats benoemd G. M. W. van der Kaas.

Belast: met de waarn. der betrekking van posth. te Kauer (Benkoelen), de ambt. op wachtgeld C. B. J. de Sausin.

Geleed: ter beschikking van den direct. der cult., de benoemde ambt. der 1ste kl. voor de burgerl. dienst in Ned.-Indië, mr. L. J. Sellegier; definitief in dienst, de voorloopig werkzaam gestelde adrs.-ingen. A. A. Overgaauw Pennis, met bepaling dat hij voorreest werkzaam blijft onder de bevelen van den eerst aanwezigen ingen. in de res. Samarang en gevestigd ter hoofdplaats van dien naam.

Overgeplaatst: naar Tjandjoer, om op te treden als eerst-aanwezenden ingenieur in de Preanger Regentsch., de adspir.-ingen. J. J. F. Moet.

Erkend en toegelaten: krachtens magtiging des Konings, de heer A. Fraser, als consul van Oostenrijk te Batavia.

Ingetrokken: op zijn verzoek, het aan den adst.-resid. van Bawean, res. Soerabaja, J. F. van der Loo, verleende eervol ontslag uit 's Lands dienst, met behoud van regt op pensioen; zullende hij mitsdien in die betrekking blijven voortdienen.

Verleend: een 2jarig verlof naar Nederland aan den secret. der res. Westerafd. van Borneo F. C. Geselschap.

Goedgekeurd: dat zijn benoemd door den consul van Oostenrijk te Batavia tot zijnen consulaire agent te Batavia, de heer J. Mac Lachlan, en door den consul van Groot-Brittanje te Batavia, tot vice-consul te Batavia, J. Mac Lachlan; tot vice-consul te Samarang P. J. G. du Puy.

Militair Departement.

Beoorderd: bij de milit. geneesk. dienst, tot offic. van gezondh. der 2de kl. te Wonosobo, de offic. van gezondh. der 3de kl. W. L. Ferné van der Heul; tot apoth. der 2de kl. bij het garn.-hospit. te Banda, de apoth. der 3de klasse A. J. H. Kieven; bij het wapen der artillerie, bij het personeel, tot kapitein, de 1ste luit. C. H. A. Raedt van Oldenbarneveld; tot 1sten luit., de 2de luit. J. G. Boekholt.

Benoemd: tot adjud. bij het garn.-bat. van Palembang de 2de luit. J. J. Hollanders.

Overgeplaatst: bij de geneesk. dienst te Palembang, de offic. van gezondh. der 3de kl. J. A. Einthoven, behorende tot het groot mil. hospit. te Samarang; bij de civ. en milit. geneesk. dienst te Patjitan, de offic. van gezondh. der 2de kl. A. G. Freyburg; bij de geneesk. dienst ter Sumatra's Westk. en Onderhoorigh., de offic. van gezondh. der 2de kl. H. J. Alken.

Verleend: een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der inf. W. J. L. Schmidt en aan den ridmeester bij het reg. O.-I. kaval. J. M. Noltenius van Elsbroek.

Marine Departement.

Benoemd: Tot chef van het hydrographisch bureau A. C. J. Edeling.

Door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen.

Door den directeur der burgerl. openb. werken, gedurende de maanden sept. en oct. 1860, hersteld: in activiteit, de geschorste opzigt. der 3de kl. W. Formée, met bepaling dat hij onder de bevelen van den chef der 4de waterstaatsafz. werkzaam en gevestigd zal blijven ter hoofdplaats Soerabaja; — overgeplaatst: naar de hoofdplaats Soerabaja, de opzigt. der 3de kl. J. H. Buyten; naar de hoofdpl. Banjoemas, de opzigt. der 3de kl. G. G. van Gijlen; naar Bandjermasin (Zuid- en Oosterafd. van Borneo), de opz. der 3de kl. W. Goedhuys; naar Batavia, de opzigt. der 3de kl. C. H. Coenraad; naar Pontianak (Westerafd. van Borneo), de 6de opz. J. H. Ehrencon; naar Poerwodjo (Bagelen), de 6de opz. A. G. de Fisser; naar de hoofdpl. Samarang, de 6de opz. K. L. E. Gerard.

Door de hoofdcommissie van onderwijs in Ned.-Indië, gedurende de maand oct. 1860, ontslagen: eerv., uit hunne betrekkingen, de onderw. aan de Gouvernem. lagere school te Bangkokallang H. Velu en de kweekeling aan de Herv. weeshuisschool te Samarang J. Martens; — benoemd: tot onderw. aan de Gouvernem. lagere school te Bandjermasin J. A. A. van Zolingen; tot onderw. aan de Gouvernem.

lagere school te Bangkokallang, H. F. J. Camauer; tot onderw. aan de Gouvernem. 3de lagere school te Samarang, H. J. Hicks; tot onderw. aan de Gouvernem. lagere school te Padang Pandjang, W. A. Schoggers; tot onderw. aan de Gouvernem. 3de lagere school te Soerabaja, E. Spier; tot kweekeling aan de Gouvernem. 2de lagere school te Padang, P. C. van Daalen.

Door den resid. van Bezoekie, gedurende de maand sept. 1860, benoemd: tot griffier bij den landraad, tevens 1ste klerk op het bureau van den adst.-resid. van Panaroekan, J. M. Burgemeester.

Door den adst.-resid. van Patjitan, gedurende de maand oct. 1860, benoemd: tot posth. van Pangool, F. G. Koentz.

Door den resid. der Westerafd. van Borneo, gedurende de maand van oct. 1860, benoemd: tot 1sten klerk ten burele van den adst.-resid. van Montrado, J. A. C. Hoofsteeder.

Door den ingenieur der 1ste kl., belast met de leiding der dienst van het mijnwezen, gedurende de maand sept. 1860, tijdelijk opgeroepen: naar Buitenzorg, de voorman bij de Gouvernem. kolonij Oranje Nassau in de Zuid- en Oosterafd. van Borneo, Ch. Mounier.

Door den waarn. hoofdadministr. der marine, gedurende de maand sept. 1860, benoemd: tot 1ste klerken, de klerken op het bureau D. J. Bonte en N. V. G. Ritter.

Door den chef van het beheer over de Gouvern. schoeners en kruisbochten, gedurende de maand oct. 1860, benoemd: tot machinist leerling, aan boord van 's Gouvern. stoomer Java, F. Philips.

Handelsberigten.

BATAVIA 14 November.

UITVOER. Koffij. De afdoeningen hier ter plaatse bepaalden zich tot kleine partijen, te zamen wellicht 600 picols, die a f 34 koopers vonden; te Samarang is de marktwaarde voor gewone bereiding thans f 34.50, waartoe is afgedaan. Volgens aankondiging zal in de maand Maart of April de oogst van de landen Tjassam en Pamanoean bij inschrijving worden verkocht, in kav. van 2000 picol; de geheele oogst wordt geraamd op 16,000 picol, zijnde W.-I. bereiding. — Suiker. Sedert ons vorig bericht bleef de stemming voor dit artikel voortdurend lusteloos, en daar er bij de houders geen aandrang bestaat om te verkoopen, zoo hadden er ook weinig transacties plaats. Na aankomst van de mail van 9 Septemb. vertoonden zich op nieuw eenig vertrouwen bij de koopers, doch de voor de trekkers nadeelige verandering van den Wisselkoers was oorzaak dat er genoegzaam geen verkoopen tot stand kwamen. De voorraad alhier beschikbaar is niet groot en houders eischen nog f 16, welke prijs dan ook is besteed geworden voor 4800 picol, die benodigd waren ter completering van eene lading. Op de Kust hebben er nog afdoeningen a f 15.50 en f 15.75 plaats gehad, doch ook daar zullen houders hunne eischen moeten verlagen. Ook de Suiker van de landen Tjassam en Pamanoean zal in het voorjaar bij inschrijving worden verkocht, in kavelingen van 2000 picol; de hoeveelheid wordt geschat op 18,000 picol, zijnde Stoomsuiker. — Rijst. Voor goede en mooie kwaliteit blijft vraag bestaan, doch door gebrek aan gewilde soorten ging er niet veel om. Voor infer. soorten is thans minder vraag, doordien de China-markt daarvoor geen débouché meer aanbiedt, als een gevolg van de daling der prijzen aldaar. Wij noteren nu goed en mooi blank f 150 a f 165, ordinair f 135 a f 145, Carga f 110 a f 115. — Arak. Ofschoon wij sedert ons vorig bericht eenigen teruggang hadden verwacht, zoo hebben onze prijzen zich integendeel ferm gesouteneerd; de afdoeningen waren intusschen niet belangrijk en schatten wij op 400 leggers in de prijzen van f 50 a f 55 per legger. — Indigo. Deze Verwstof blijft gevraagd a f 4.15, er wordt echter weinig afgevoerd. — Huiden. In de prijzen van dit artikel komt geen verandering; tot f 3 a f 3.50 doen zich voortdurend koopers voor. — Peper. De aanvoeren bedroegen niet meer dan 1000 picol, die tot f 18 a f 19 koopers vonden; de stemming voor dit art. blijft lusteloos. — Gom Dammar. Er is weinig vraag voor deze Gomsoort, tot f 23 wordt aangeboden; tot f 22.50 hebben er verkoopen plaats gehad, te zamen wellicht 400 picols. — Gom Elastiek. Onze vorige notering voor dit artikel heeft zich niet kunnen souteneren, en ging de prijs terug tot f 95, waartoe zich weer op nieuw koopers voordoen; de afdoeningen schatten wij op 500 picols, daarna is nog tot f 96 afgedaan. — Rotting. In de notering van dit artikel hebben wij geen verandering te melden, tot f 8 a f 9 is afgedaan.

INVOEREN. Manufacturen. Hoewel sedert ons vorig bericht nieuwe aanvoeren van Madapollams en Calicots zich slechts tot weinige partijen bepaalden, is de goede voorraad vooral van eerstgenoemd lijnaard oorzaak dat wij ook dit maal geen hoogere prijzen kunnen noteren. Het plotseling invallen van het regenseizoen doet in het algemeen onze lijnaard-handel geen goed en is dien ten gevolge de kooplust zeer beperkt. Madapollams bedingen bij behoefte niet meer dan voor 5/4 f 4.60, 6/4 f 5.60 en 7/4 f 6.50 a contant. Calicots noteren wij 5/4 f 5.20, 6/4 f 6.20 en 7/4 f 6.50. Gebleekte en ongebleekte Shirtings gaan langzaam af; er is voor 6/4 niet meer dan f 9.50 te bedingen. Cambrics met eenige afdoeningen zijn slechts tot lage prijzen te plaatsen, n. 24 Eng. fabriekat werd tot f 3.75 afgedaan; indien Holl. fabriekat zoude niet meer dan f 4.20 zijn te maken; ongebleekte Drills maken eene gunstige uitzondering op de lusteloze stemming en hoewel niet dan bij dadelijke behoefte gevraagd, is daarvoor, indien prima kwal. f 8 te bedingen. Inf. kwal. zijn tot f 6 a f 7 te plaatsen; gebleekte Drills genieten weinig attentie, vooral niet indien grove kwal., en is daarvoor op het moment niet meer te bedingen dan voor ongebleekte. Chitsen zonder afdoeningen en is dit seizoen minder geschikt tot een verkoop. Adrianopol Rood Katoen Holl. fabriekat wordt nu en dan gevraagd en zijn onze notering voor 5/4 f 11.50 en 6/4 f 14.50 contant. Hoewel nieuwe aanvoeren van Weefgoederen niet belangrijk zijn, is de voorraad in de 2de hand nog te aanzienlijk om vooreerst eene gunstige verandering te gemoet te zien. Voor Battickgoederen bestond redelijke vraag en hadden er eenige afdoeningen plaats tot voldoende prijzen. De voorraad in de 1ste hand is niet belangrijk en kan men dus met het voorjaar goede prijzen verwachten. Voor Rood Garen was de vraag wel geanimeerd en hadden afdoeningen plaats tot f 267.50 n. 28. Door het invallen van den regen-mousson is het echter te verwachten de vraag spoedig zal verminderen. Wollen Dekens met nieuwe aanvoeren en zonder kooplust zijn op het moment niet tot onze laatste noteringen te plaatsen. Molton Dekens bedingen f 1.10, de vraag is echter weinig geanimeerd. Laken- en Wollenstoffen blijven nog steeds in eene gedrukte positie verkeeren. — Metalen. Zweedsch en Eng. IJzer bleven zonder verbetering en meer dan f 12 en f 8 is niet te maken; van dit metaal hebben voortdurend nieuwe aanvoeren plaats. Geplet Lood is niet hoger dan f 24 te plaatsen. Holl. Zink noteren wij f 30 a f 31. Bladkoper en Huidspijkers genieten op het moment weinig vraag en zijn prijzen niet boven onze laatste noteringen. Ook IJzeren Spijkers ondergingen eene verbetering en zouden niet meer dan f 17 bedingen. — Provisien. De aanvoer van Boter gedurende deze maand bepaalde zich tot niet minder dan 3000 vts. en hoewel de eerste aanvoeren nieuwe Grasboter tot f 14 en f 15 koopers vonden, zoo is de stemming nu flauwer, daar in de eerste vraag is voorzien. Voor 't moment is de notering niet hoger dan f 12 a f 14 naar kwaliteit. Van Kaas hadden ruime aanvoeren plaats, doch werden meerendeels in slechten staat gelooft, hetgeen de prijs voor pulke soutineert; f 5 is voor goede kwaliteit te maken. Hammen werden tot f 8.50 afgedaan, evenwel is op 't moment niet meer dan f 7.50 te maken, daar gedurende deze maand ruim 1000 stuks zijn aangevoerd, hetgeen de prijzen heeft gedrukt. Geassorteerde Provisien van gereputeerde merken zijn op 't moment nog moeilijkelijk te plaatsen. — Dranken. Van Bordeaux Wijnen hadden weder ruime aanvoeren plaats; goede kwaliteit van gewilde merken

blijven echter nog tot f 38 te plaatsen. Ook goede Rhijnwijn van gewilde merken vinden bij kleine partijen nu en dan koopers. Champagne blijft nog steeds gedrukt en alleen geprepareerde merken gaan langzaam van de hand. Haantjes Bier werd tot f 6.75 afgedaan en later te vergeefs tot dien prijs aangeboden. Likieren en Bitter met langzaam afzet. De voorraad Jenever werd weder met ca. 2500 kelders vermeerderd, daarentegen hadden eenige afdoeningen plaats tot f 9 a f 9.50. Voor Seltzerwater bestaat weder vraag en nieuwe aanvoeren zullen weder grif tot f 14 zijn te plaatsen. — Diversen. In Lijnolie is eene verbetering gekomen. Nieuwe aanvoeren hadden niet plaats, maar de voorraad in de tweede hand is zeer ruim en bestaat voor dit artikel dan ook volstrekt geen vraag. Loodwit met grooten voorraad gaat ook langzaam af, en meer dan f 15 zoude op 't moment niet zijn te maken. Over het algemeen is het moment niet gunstig voor Verwwaren. Van Touwwerk en Zeildoek is onze markt goed voorzien en bestaan voor deze artikelen weinig behoefte. De ruime voorraad Papier werd weder met ca. 80 kisten vermeerderd; de positie van dit artikel blijft voortdurend gedrukt en het nieuw ingetreden seizoen zal niet medewerken hierin eene gunstige verandering te brengen. Goeniezakken blijven nog steeds zonder vraag. De stemming voor Leggers bleef lusteloos en zonder vraag. Men houdt op f 29; de voorraad blijft zeer aanzienlijk en is het wenschelijk de aanvoeren vooreerst ophouden.

Wisselkoers. Op Holland 104 pc., op Londen f 11 a f 11½ voor 6/m. zigt; op Singapore f 2.70, op China f 2.70. — Spetien. Sovereigns f 11.90; Oude Ducaten f 7; Nieuwe dito f 6.18; Mexikaansche Dollars f 2.70.

SCHIEPSVRACHTEN. Sedert onze laatste berichten werden de volgende bevrachtingen gedaan: Louisa Kroonprinses van Zweden werd bevracht a f 80 voor Suiker, f 70 voor Rijst en f 100 voor Arak, te Soerabaja en Indramajoe te laden, naar Rotterdam. Tonia bekam f 80 voor Suiker en f 115 voor Arak te Samarang, en f 85 voor Suiker en f 110 voor Arak, te Tagal te laden naar Rotterdam. Kosmopoliet werd geharterd voor de lading uit het afgekeurde schip Biesbosch a f 80 voor Suiker, f 75 voor Koffij en f 30 voor Tin, van hier naar Dordrecht. Almonde bekam f 82.50 voor Suiker, f 92.50 voor Huiden, te Soerabaja en Passaroan te laden naar Rotterdam. Argus f 80 voor Suiker, te Passaroan te laden naar Holland. I. M. Kemper werd te Soerabaja geharterd a f 80 voor Suiker, te Soerabaja en Passaroan te laden naar Holland. Rijnbrandt werd geharterd a f 80 voor Suiker te Samarang te laden naar Holland. Johannes Christiaan laadt gedeeltelijk te Pekalongan a f 85 voor Suiker naar Amsterdam. Dionijia Catharina bekam f 80 voor Suiker en f 70 voor Rijst te Indramajoe en Cheribon te laden naar Amsterdam. Anna en Twee Cornelissen a f 80 voor Suiker, f 75 voor Specerijen, f 35 voor Duiten en f 70 voor Thee naar Rotterdam. Wilhelmina en Elise werd naar Bushire en terug geharterd a f 17/m. in full, om te Soerabaja te laden. Malvina Vidal hield van Australië 1000 ton Steenkolen in, om voor Gouvernements rekening a f 17 per ton naar Macassar te brengen. Grootmeester Nationaal bekam f 80 voor Suiker en f 70 voor Koffij om alhier en op de Kust te laden naar Amsterdam. Joachim Christiaan (Hamb.) f 3.15/ per ton voor Suiker naar Londen, Hamburg of Bremen en moet het Kanaal voor orders aandoen, ingeval naar Amsterdam, Rotterdam of Antwerpen f 4.2/6, naar Stockholm f 4.15, naar Abo, Helsingfors of Kronsstadt f 5. Louise (Hamb.) bekam f 3.15/ voor Suiker naar Eng. met 5/ extra indien naar het Vastel. tusschen Havre en Hamburg, 10/ extra indien naar Holland of België en moet het Kanaal voor orders aandoen. Victoria (Eng.) brengt 620 ton steenkolen naar Timor voor rekening van het Gouvernement a f 17 per ton vracht. Dorothea (Hamb.) en Agnes (Amerik.), Jules Cezard en Alphonse N. Cezard (Fr.) laden voor eigen rekening. Lackstar (Am.) vertrok naar Singapore. Crouch Brothers wordt voor bevrachting en te koop aangeboden. Orestes (Eng.) van omtrent 700 ton register werd met 1000 ton steenkolen aan boord verkocht a f 40/m., te Soerabaja te leveren. Philomela (Am.) vertrok naar Soerabaja om ijs te lossen en verder te laden naar Boston. Mary Nicholson laadt gedeeltelijk te Singapore en verder rijst alhier naar Sydney. Cygniet en Elois (Am.) kwam alhier aan van Manila om ververschingen; is bestemd naar Amerik. Monarch (Eng.) laadt naar Sydney voor eigen rekening. Ulysses (Ned.) doet kustreizen. Jan Pieterszoon Koen wordt te koop aangeboden. Atalanía (Eng.), Olbers (Brem.) en Amisia (Hannov.) zijn geharterd in Europa. Leven (Eng.) is bestemd naar Soerabaja en de Cocos Eilanden. Ralston (Eng.) vertrekt naar Singapore. De volgende schepen zijn nog beschikbaar: (Ned.) Amsterdam, J. C. Schotel, Californie, t Goeda Vrouwen, Ortellus, Willem Kroonprins der Nederlanden, Stad Gouda, Aldebaran, Maria Catharina. (Eng.) Exact, Crouch Brothers. (Amerik.) Cyclone. (Zweedsch) Amalia Maria. (Hamb.) Elbe.

Per telegraaf nog bekend geworden dat te Soerabaja 1500 picol Suiker werden verhandeld a f 15.50.

SAMARANG 9 November.

Er is in de laatste weken weinig van belang omgegaan; het seizoen, de aanzienlijke voorraden en de ongunstige berichten van andere havens op Java, werken te zamen om de noteringen te drukken. Manufacturen. Voor Ruwe Calicots alleen bestaat enige vraag en worden dezelfde thans veel hooger betaald dan gebleekte; men noteert Holl. gebleekte Madapollams 5/4 f 4.60, 6/4 f 5.60 en 7/4 f 6.75; Ruwe dito 5/4 f 4.90, 6/4 f 6.20 en 7/4 f 6.50. Shirtings flauw; andere Eng. witte goederen met aanzienlijken voorraad niet te plaatsen. Fijne Cambrics alleen gevraagd, n. 24 f 3.75 a f 4.05. Goede Drills schaarsch en gezocht; Koninklijk Wapen f 8 a f 8.25. Chitsen flauw; goede en gewilde patronen alleen te plaatsen; prijzen gaan achteruit en de voorraad is aanzienlijk. Turksch roode en gewezen goederen in een doen. Battick goederen meer gevraagd, in goede soorten. Turksch rood Garen n. 24/28 f 260 a f 265 met weinig debiet. Lakens en Wollen goederen zonder vraag. — Metalen meestal onveranderd. Zw. IJzer f 11.75. Bladkoper 14 a 16 ons f 126. Blik f 21. — Provisien en Dranken onveranderd flauw. Wijnaard f 30. Slaolie nom. f 18 a f 20. Haantjes Bier f 6.75 a f 7. — Amerik. Meel f 36. — Producten vast, doch in de laatste dagen kalmer ten gevolge der daling van den wisselkoers op Nederland. — Koffij f 34.50 zonder afdoeningen. — Suiker n. 16 f 15.50. — Indigo schaarsch en willig; mooie kwal. f 4.15. — Rijst souteneert zich; goed tot mooi wit f 145 a f 165; Carga f 120 a f 145. — Cubeen opgeruimd. — Huiden schaarsch en gezocht; Koe- op levering f 65; Buffel- f 80. — Rotting f 8.50 a f 9.50. — Vrachten souteneren zich f 80 per last zwaar goed naar Nederland. — Wisselkoers 104 pc.

SOERABAJA 8 November.

Manufacturen. Over onze markt valt weinig bijzonders mede te deelen. Van Katoenen hadden belangrijke aanvoeren plaats. Voor Madapollams is de vraag uiterst gering, 5/4 f 5, 6/4 f 6 en 7/4 f 7.50. Ook Calicots genoten weinig attentie, 5/4 f 5.05, 6/4 f 6.50 en 7/4 f 6.75. Holl. ruwe Drills gevraagd, prima kwal. f 8. In Shirtings ging weinig om ten gevolge der gedrukte stemming onze markt; fijne Eng. gewild. Naar Chitsen is minder vraag, goede soorten blijven tot voldoende prijzen te plaatsen. Van Battickgoederen hadden belangrijke afdoeningen plaats. Lakens onveranderd; de voorraad in de 1ste hand blijft gering; fijne zwarte en blaauwe gezocht. Molton Dekens iets beter in prijs; goede soorten bonte strepen f 1.10 en f 1.50 voor 8/4 en 10/4. Voor Diemets is de markt voldoende voorzien; mooie stevige kwaliteit f 7.50, ord. dunne soorten niet tot f 7 te plaatsen. Koussen en Sokken ruim aangevoerd en prijzen iets gedrukt. — Metalen. IJzer. Zweedsch iets vaster en de voorraad verminderende; Engelsch ruim ter markt en zijn prijzen gedrukt. Bladkoper en Yellow Metal onveranderd; de voorraad bij particulieren is echter afnemende. Compositie Spijkers nu en dan kleinigheden te plaatsen. IJzeren Spijkers goed gesorteerde partijen gevraagd f 17 a f 17.50. — Van Boter neemt de voorraad steeds toe, nominaal f 10 a f 12. — Z. M. Kaas f 5. — Hammen moeilijkelijk te plaatsen tot f 7 a f 7.50. — Meel ruim ter

markt, voor het oogenblik als nominaal is te beschouwen. Dranken. Jenever bij kleinigheden f 10 a f 10.50. V. Gode Franche gevraagd f 40 a f 45; Holl. f 28 tot f 32. Haantjes onveranderd f 7.50; Hooibier Valken-Lans wordt tot f 5.75 a f 6 aangeboden, gaat traag af. Lijnolie nominaal f 13 a f 13.50. — Teer. Zweedsch f 15. — Koolteer f 7 a f 8. — In Verwwaren gaat om. De voorraad van Loodwit en Menie is zeer toenomen. — Voor Suiker bestaat weinig kooplust, gebou op f 15.75, ca. 8000 P. werden afgedaan voor f 15.50. Arak verlaten. — Vrachten f 80 voor Suiker, — K. 102 ½ a 103 pc.

PADANG 26 October.

Manufacturen. De stemming onzer Lijnwaadmarkt blijft flauw en de omzettingen gering. Men noteert Madapollams 5/4 f 5 a f 5.10, 6/4 f 6.05 a f 6.15, 7/4 f 7.15; Calicots 5/4 f 5.20 a f 5.25, 6/4 f 6.30, 7/4 f 7.25 a f 7.30; Hollandse Shirtings zonder voorraad, ruwe 5/4 f 7 a f 8, 6/4 f 8 a f 8.50, gebleekte 5/4 f 7 a f 7.5, 6/4 f 9 a f 9.5; Hollandse Drills 4/4 f 7.50 a f 7.80, er bestaat weinig kooplust rood Katoen 87. 8 d. f 10.45 a f 10.60, 80. 1 f 10 en 6/4 f 13.50 a f 14. — Metalen. Holl. Bladkoper f 120 a f 125. Lood (plat) f 24 a f 25. Staal (Zw.) f 16. IJzer (Zw.) f 12 a f 13; (Eng.) f 7 a f 8. Papier. Proprietaria f 6 a f 6. — Lijnolie f 16. — Te Zweedsche f 25.

UITVOEREN. Gutta Percha f 60 a f 80 schaarsch. Gom Elastiek f 90 a f 95. — Gom Dammar f 18 a f 20 nominaal. — Huiden. Buffel- f 45 a f 55; Koe- f 50 f 60. — Peper. Zwarte f 18 a f 20.

Uitgevoerd: Naar Rotterdam per Julie 4190. ½ picol Koffij, 158. ½ picol Rotting, 1464. ½ picol Zwarte Peper 40. ½ picol Foelie, 220. ½ picol Cassia, 167. ½ picol Gom Elastiek en 505. ½ picol Sagomeel. Per Mary Hilligonda 9000 picol Koffij, 133. ½ picol Rott 1713. ½ picol Zwarte Peper, 842 stuks Runderhuid 376 stuks Buffelhuiden, 50 picol witte Peper, 121 picol Cassia; 30. ½ picol Gutta Percha en 118. ½ picol Gom Elastiek. Naar New-York per Revely 1000 picol Koffij, 93. ½ picol Cassia en 400 picol Rotting.

MACASSAR 15 October.

De handel is zeer stil. Sedert onze laatste berichten zijn twee directe aanvoeren gearriveerd en zijn er vier te wachten, waardoor prijzen van Lijnwaaden, Jeneveren etc. zeer afnemen, zijnde de omzet zeer beperkt. Voor Producten werden redelijke prijzen bedongen. Suiker a f 16 voor n. 16, gedeeltelijk voor consumtie. De opgevischte Boomwas uit de gestrande Juno is tot f verkocht.

Sedert onze laatste berichten vonden de volgende schepen emplooi: Ned. bark Wilhelmina naar Soerabaja f 90 voor Rotting; Ned. bark Ulysses naar Batavia f 0.75 voor Boomwas en Camfer, f 1 voor ruwe Zijde en f 0.25 voor Tjintjauw; Eng. schoener Scyth Lassie naar Amoy f 1.50 voor Rijst, f 2.75 voor Tripang en Rotting; Eng. bark Macassar naar Macao f 2.75 voor Tripang en Agar-agar f 1.55 voor Katjang Idjoe; de Hamburger brik Albahr voor China tot f 7081 voor 4000 picol. — Sovereigns f 11.90.

CANTON 16 November.

INVOEREN. Manufacturen. In de laatste 14 dagen is er niet veel omgegaan. Men noteert: Garen n. 24 a 24 ½ f 30 a 33; n. 28 a 32 f 34 a 37; n. 38 a 42 f 36 a 40; ruwe Shirtings 5 a 6 f 2.10 a 2.2; 6 a 6 ½ f 2.60 a 2.7; 7 a 7 ½ f 2.85 a 3.40; gebleekte dito met grooten omzet, 54 a 60 riet f 2.35 a 2.4; 62 a 66 f 2.50 a 2.60; 68 a 72 riet f 2.70 a 2.8; Spaansche Strepen f 0.95 a 1.20. — Bandijzer f 3 a 3.6.

UITVOEREN. Thee met veel aanvoer. Men noteert Congo tils. 18 a 23, Oranje Pecco tils. 19 a 34, geurige Capers tils. 14 a 17, Gunpowder tils. 19 a 25, Pouchou tils. 18 a 19, Hyson Shim tils. 17, Young Hyson tils. 21. Vrachten. Naar Engeland alap f 3, doch men verwacht lagere koersen.

HONG KONG 16 November.

Optum. Patna f 870, Benares f 852 ½. Turksch f 610. Rijst. Bengal f 2.25 a 2.50; andere soorten f 1.75 a 2.25. — Kamfer f 28 a 29. — Sappeler f 9 a 11. — Wissel op Londen 6/m. zigt 4/8 a 4/8 ½.

SHANGHAI 7 November.

INVOEREN. Prijzen bijna onveranderd, ofschoon de voorraad kleiner wordt. — Manufacturen. Ruwe Shirting 5 a 6; Catty tils. 1.50 a 1.76, 6 a 7 Catty tils. 1.8 a tils. 1.95, 7 a Catty tils. 2.20 a 2.25; gebleekte ord. a mooi tils. 1.65 a 2.10; Cloth 4 a 5 a Catty tils. 1.0 a tils. 1.28; Chitsen tils. 1.40 a 1.55, rood tils. 1.80 a tils. 1.70; Spaansche strepen 7.5 a 9.0. — Thee. Zwarte met weinig omzet; Ningchow tils. 27 a 30; Hoehow tils. 21 a 24; ord. Congo tils. 14 a 17; Souchon tils. 23; geurige Pecco tils. 40; groene met veel handel. — Zijde. In de afgelopen 14 dagen hebben belangrijke omzettingen plaats gehad; men noteert 6000 b., bedragende alzoo de geheele verkoop tot heden 46,000 balen. Men noteert: Taalee n. 3 tils. 390 a 395, dito n. 4 tils. 350 a 360, dito n. 5 tils. 320 a 340; Taysam Katung n. 1 tils. 340 a tils. 350, dito n. 2 tils. 320 a 325, dito n. 3 tils. 280 a tils. 300, dito n. 4 tils. 250 a 280; Layong tils. 240 a tils. 260. — Wissel op Londen 6/m. zigt 6/5 a 6/5 ½. — Vrachten n. Londen voor Thee f 3, voor Zijde f 5.

AMOY 9 November.

INVOEREN. Manufacturen. Garen vast. Ruwe Shirtings goed gesouteneerd. Men noteert 7 ½ a 8 f 230 a f 260, 8 ½ a 8 ¾ f 265 a f 280, 9 a 9 ½ f 290 a f 320. Gebleekte Shirtings, lage nommers, zonder vraag, voor 72 cattie's wordt f 3.10 a f 3.20 geboden. — Thee. De aanvoeren zijn vrij groot, terwijl ook de omzet vrij belangrijk is; houders zijn zeer genegen om te verkoopen, vooral de mindere soort. Men noteert Oolong f 27 a f 28 ½, Congo f 17 a f 23, Oranje Pecco f 18 a f 19, Anko f 12 a f 19, Capers f 12 a f 15. — Suiker. Witte f 6.10 a f 7.30, Bruine f 3.20 a f 3.40. — Kamfer f 20.

PENANG 23 November.

In de afgelopen vier weken is er